

ПОК „ДСК – Родина” АД
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ И
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020

ПОК „ДСК – Родина” АД

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2020

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Надзорен съвет:

Виолина Маринова Спасова – председател

Чаба Наги – член

Янаки Севастиянов Янакиев - член

Управителен съвет:

Доротея Николаева Николова-Илчева – председател

Николай Иванов Марев – член и главен изпълнителен директор

Румяна Боянова Сотирова – член и изпълнителен директор

Михаил Петров Сотиров – член и изпълнителен директор

Адрес за кореспонденция:

гр. София, пощенски код: 1303

бул. „Александър Стамболийски” № 101, МОЛ София, София Тауър, ет.4

www.dskrodina.bg

Банка - попечител:

„Алианц Банк България” АД

Инвестиционни посредници:

„Първа Финансова Брокерска Къща” ООД

„Райфайзенбанк” (България) ЕАД

„УниКредит Булбанк” АД

„Юробанк България” АД

„Ситигруп Глобъл Маркетс Лимитед”

„Ситибанк Европа” АД клон България КЧТ

„Елана Трейдинг” АД

ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА

ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНА КОМПАНИЯ

„ДСК-РОДИНА“ АД

ЗА 2020 ГОДИНА

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОМПАНИЯТА

Пенсионноосигурителна компания „ДСК – Родина“ АД (наричана по-долу за краткост ПОК „ДСК-Родина“ АД или „компанията“) осъществява дейност по допълнително пенсионно осигуряване по смисъла на Кодекса за социално осигуряване. Компанията управлява активите и администрира индивидуалните партиди на осигурените лица в представляваните от нея фондове за допълнително пенсионно осигуряване, с цел изплащане на допълнителни пенсии при настъпване на осигурителен случай. ПОК „ДСК – Родина“ АД е лицензирана за извършване на дейност по допълнително пенсионно осигуряване с Лицензия № 04 от 03.10.2000 г., издадена от Държавна агенция за осигурителен надзор (понастоящем Комисия за финансов надзор).

В продуктовото портфолио на ПОК „ДСК-Родина“ АД се включват всички предвидени от закона форми на допълнително пенсионно осигуряване – задължително и доброволно. Компанията е регистрирала и управлява следните пенсионни фондове:

- Универсален пенсионен фонд „ДСК – Родина“ (наричан по-долу за краткост „УПФ „ДСК-Родина“ или „УПФ“) за допълнително задължително пенсионно осигуряване;
- Професионален пенсионен фонд „ДСК – Родина“ (наричан по-долу за краткост „ППФ „ДСК-Родина“ или „ППФ“) за допълнително задължително пенсионно осигуряване;
- Доброволен пенсионен фонд „ДСК – Родина“ (наричан по-долу за краткост „ДПФ „ДСК-Родина“ или „ДПФ“) за допълнително доброволно пенсионно осигуряване;
- Доброволен пенсионен фонд по професионални схеми „ДСК – Родина“ (наричан по-долу за краткост „ДПФПС „ДСК-Родина“ или „ДПФПС“) за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми.

Компанията извършва единствено дейности, свързани с допълнително пенсионно осигуряване и не може да осъществява други търговски сделки, които не са свързани пряко с предмета ѝ на дейност.

ПОК „ДСК-Родина“ АД има стабилно присъствие на българския пенсионно-осигурителен пазар, отличаващо се с:

- устойчивото развитие на компанията и увеличаване на пазарните ѝ позиции;
- успешния бизнес подход;
- предоставянето на пълната гама от пенсионно-осигурителни продукти, предвидени в действащото законодателство;
- широкото териториално покритие на мрежата за обслужване на клиентите и стремежът за поддържане на високо професионално ниво на предоставяните услуги.

Компанията се е утвърдила като надежден и коректен партньор за своите клиенти и контрагенти. Член е на Асоциацията на пенсионноосигурителните дружества в България.

Правно-организационна форма

ПОК „ДСК-Родина“ АД е акционерно дружество със седалище в гр. София, Република България, първоначално регистрирано под името „Кооперативен пенсионен фонд“ АД с Решение №1 на Софийски градски съд по ф.д. № 13466 от 21.10.1997г. Компанията е пререгистрирана в Търговския регистър и регистър ЮЛНЦ при Агенцията по вписванията с ЕИК 121507164.

Акционерна структура

Акционерната структура на ПОК „ДСК-Родина“ АД остава непроменена през 2020 г. Към края на 2020 г. акционерният капитал възлиза на 6 010 000 лв. (шест милиона и десет хиляди лева), разпределен в 6 010 000 (шест милиона и десет хиляди) броя обикновени, поименни, безналични акции с право на глас в Общото събрание на акционерите, с номинална стойност от 1 (един) лев

всяка една. Основен акционер в компанията е „Банка ДСК“ АД, притежаваща 99.75% от регистрирания капитал, а останалата част от 0.25% е притежание на други юридически лица.

Органи на управление

ПОК „ДСК-Родина“ АД има двустепенна система на управление. Органите на управление са Общо събрание на акционерите, Надзорен съвет и Управителен съвет. Към 31.12.2020 г. Управителният и Надзорният съвет имат следния състав:

Надзорен съвет: Виолина Маринова – председател;
Чаба Наги – член;
Янаки Янакиев – независим член по смисъла на чл. 121д¹ от КСО

Управителен съвет: Доротея Николова-Илчева – председател;
Николай Марев – член на УС и Главен изпълнителен директор;
Румяна Сотирова – член на УС и Изпълнителен директор;
Михаил Сотиров – член на УС и Изпълнителен директор

При определяне на състава на съветите е приложен принципът на колективна професионална квалификация и е осигурен балансиран състав като гаранция за високо ниво на компетентност за стабилно и разумно управление на компанията.

ПОК „ДСК-Родина“ АД се представлява заедно от двама от всеки от изпълнителните директори измежду Николай Марев – главен изпълнителен директор, Румяна Сотирова – изпълнителен директор и Михаил Сотиров – изпълнителен директор.

Данни за контакт с компанията:

Седалище и адрес на управление:

София 1303, бул. „Ал. Стамболийски“ №101, Мол София, София Тауър, ет.4

факс: 02 /942 70 18, тел.: 02 /942 70 17

email: rodina@dskrodina.bg

страница в Интернет: <https://www.dskrodina.bg/>

Надзор над дейността

Дейността на компанията подлежи на надзор от специализиран държавен орган с правомощия да регулира и осъществява надзор на капиталовия, застрахователния и пазара на допълнителното пенсионно осигуряване:

Комисия за финансов надзор, 1000 София, ул. Будапеща №16, www.fsc.bg

Съвместен финансов одит

Годишните финансови отчети на компанията и управляваните от нея пенсионни фондове задължително се проверяват и заверяват съвместно от две одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит в България. През отчетната финансова година за одитори на компанията бяха избрани „Делойт Одит“ ООД и „АФА“ ООД – едни от водещите организации в страната, предоставящи професионални услуги в сферата на одита:

„Делойт Одит“ ООД - бул. „Ал. Стамболийски“ 103, София 1303, <https://www2.deloitte.com>

„АФА“ ООД - ул. „Оборище“ 38, 1504 София, <https://www.afa.bg>

РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ПЕНСИОННИТЕ ФОНДОВЕ

През 2020 г. ПОК „ДСК-Родина“ АД продължи възходящото си развитие от предходните години, като постигна увеличение на пазарния си дял и по двата основни показателя, характеризиращи дейността по допълнително пенсионно осигуряване – брой лица и управлявани активи.

Брой осигурени лица

Към 31 декември 2020 г. в пенсионните фондове, управлявани от ПОК „ДСК-Родина“ АД, членуват общо 814 197 лица. От началото на годината осигурените лица са се увеличили нетно с 55 322, което представлява ръст от 7.29 %. За сравнение през 2019 г. нарастването е било 51 280 лица, представляващо ръст от 7.25 % спрямо 2018 г. Регистрираният нетен прираст на осигурени лица в управляваните от ПОК „ДСК-Родина“ АД пенсионни фондове е по-висок от този на целия пазар, който през 2020 г. е 1.17 %.

В следващата таблица е посочено изменението на броя на осигурените лица с вноски по фондове през 2020г., в сравнение с предходната 2019 г.

Пенсионен фонд	2020			2019		
	Декември 2020	Нарастване 2020/2019	Ръст % 2020/2019	Декември 2019	Нарастване 2019/2018	Ръст % 2019/2018
УПФ	634 160	43 055	7.28 %	591 105	37 963	6.86 %
ППФ	47 091	3 982	9.24 %	43 109	2 429	5.97 %
ДФФ	122 808	6 800	5.86 %	116 008	10 557	10.01 %
ДФПС	10 138	1 485	17.16 %	8 653	331	3.98 %
Общо	814 197	55 322	7.29 %	758 875	51 280	7.25 %

Според публикуваните предварителни данни на уеб страницата на Комисията за финансов надзор, към 31.12.2020 г. ПОК „ДСК-Родина“ АД заема 3-то място по пазарен дял на база брой лица спрямо останалите дружества, опериращи на българския пенсионноосигурителен пазар:

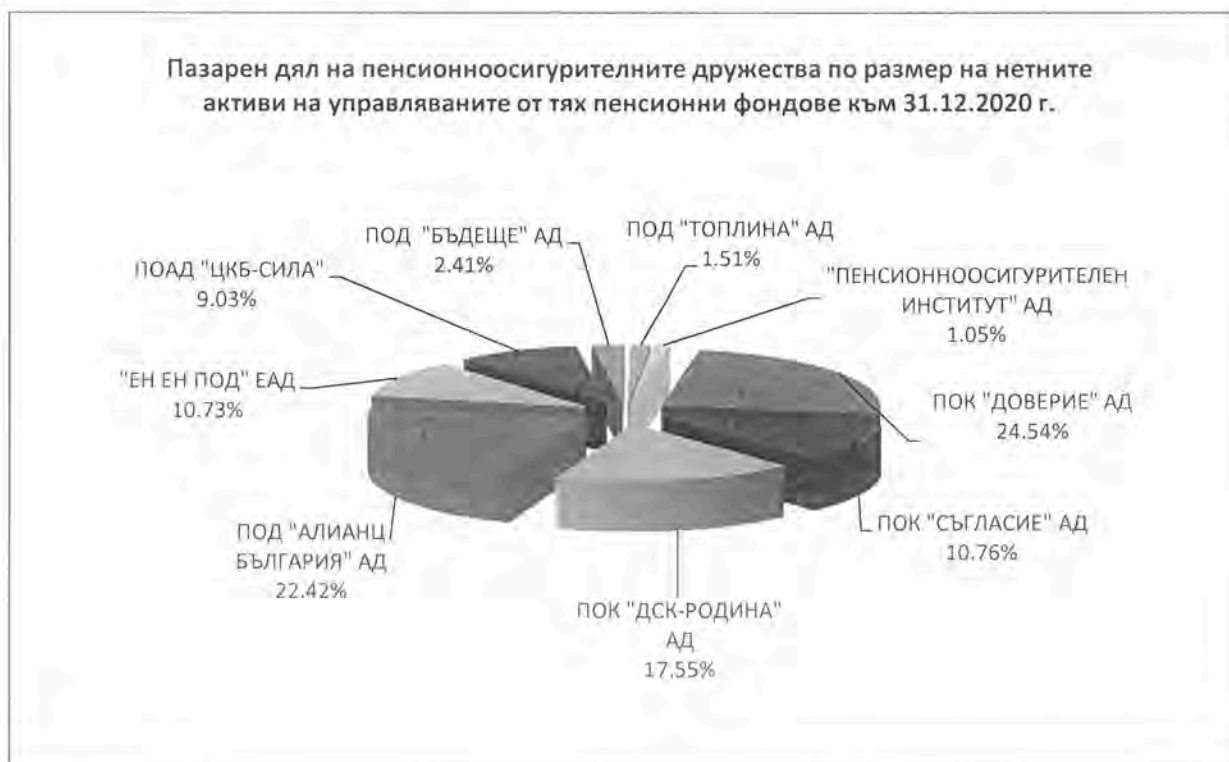
Източник: www.fsc.bg

През отчетната година общият пазарен дял по лица на пенсионните фондове, управлявани от ПОК „ДСК-Родина“ АД е нараснал с 96 базови точки, от 15.93 % в края на 2019 г. на 16.89 % в края на 2020 г. За десета поредна година компанията постигна най-голямо нарастване на пазарния дял спрямо останалите пенсионноосигурителни дружества. Нетното нарастване на броя осигурени лица през 2020 г. (55 322 лица) представлява 98,44 % от нетното нарастване на целия пазар (56 196 лица).

Нетни активи

Към 31 декември 2020 г. нетните активи на управляваните от ПОК „ДСК-Родина“ АД пенсионни фондове възлизат на 3 035 618 хил. лв., което представлява нарастване с 457 923 хил. лв. спрямо края на предходната година. По този показател ПОК „ДСК-Родина“ АД отбелязва 17.76 % ръст през 2020 г., който е по-висок от реализирания ръст на целия пазар по стойност на активите на пенсионните фондове (10.67 % според публикуваната предварителна информация на уеб страницата на КФН). Нарастването на нетните активи на фондовете, управлявани от ПОК „ДСК-Родина“ АД, представлява 27.46 % от общото нарастване на пазара през 2020 г., което е 1 667 422 хил. лв.

Общият пазарен дял на ПОК „ДСК-Родина“ АД по размер на активи в управляваните пенсионни фондове нараства от 16.50 % в края на 2019 г. на 17.55 % в края на 2020 г., което е увеличение със 105 базови точки за една година. Според публикуваната неокончателна информация на уеб страницата на КФН, към 31.12.2020 г. компанията заема 3-то място по пазарен дял на база управлявани активи, измежду действащите на пазара пенсионноосигурителни дружества:

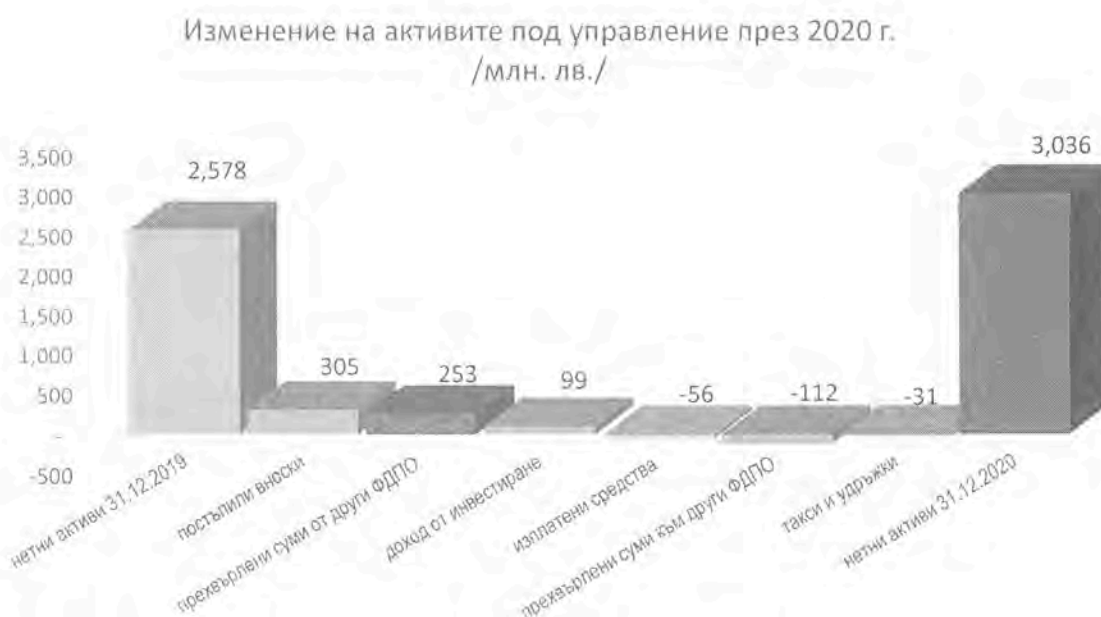
Източник: www.fsc.bg

Изменението на нетните активи по фондове през 2020 г. и сравнението на резултатите с предходната 2019 г. е представено в следващата таблица:

/в хил. лв./

Пенсионен фонд	2020			2019		
	Декември/20	Нарастване 2020/2019	Ръст % 2020/2019	Декември/19	Нарастване спрямо 2018	Ръст % спрямо 2018
УПФ	2 667 526	420 799	18.73%	2 246 727	456 341	25.49%
ППФ	220 001	30 442	16.06%	189 559	30 502	19.18%
ДФФ	129 780	4 944	3.96%	124 836	15 029	13.69%
ДФФС	18 311	1 738	10.49%	16 573	2 088	14.41%
Общо	3 035 618	457 923	17.76%	2 577 695	503 960	24.30%

Изменението на нетните активи на управляваните от компанията пенсионни фондове по елементи през 2020 година е представено в следващата графика:

ДЕЙНОСТ ПО ПРИВЛИЧАНЕ НА КЛИЕНТИ

Приоритетно направление на дейността по привличане на клиенти през 2020 г. отново беше прехвърлянето на осигурени лица от пенсионните фондове, управлявани от други пенсионноосигурителни дружества, в съответните фондове, управлявани от ПОК „ДСК-Родина“ АД. През отчетната година компанията постигна положителен баланс както по брой лица, така и по размер на прехвърлените средства в пенсионните фондове, управлявани от компанията, като бяха надминати ръстовете на двата показателя от предходната година. В следващите две таблици са представени резултатите от прехвърлянето по брой лица и нетен размер на активи през отчетната 2020 година – общо и по вид фонд, както и сравнителни данни с 2019 година.

През 2020 г. ПОК „ДСК-Родина“ АД е реализирала общо положителен баланс от прехвърляне на осигурени лица от един фонд към друг и по фондове, както следва:

Пенсионен фонд	2020			2019		
	Прехвърлени лица от други ПФ	Прехвърлени лица към други ПФ	Нето	Прехвърлени лица от други ПФ	Прехвърлени лица към други ПФ	Нето
уПФ	67 491	27 201	40 290	57 679	23 782	33 897
ппФ	5 543	1 683	3 860	4 047	1 653	2 394
дпФ	92	97	(5)	60	96	(36)
Общо	73 126	28 981	44 145	61 786	25 531	36 255

Нетният брой на привлечени лица от прехвърляне през 2020 г. се е увеличил с 21.76 % спрямо този през 2019 г.

През 2020 г. ПОК „ДСК-Родина“ АД е реализирала общо положителен баланс от прехвърляне на средства на осигурени лица от един фонд към друг и по фондове, както следва:

/в хил. лв./

Пенсионен фонд	2020			2019		
	Прехвърлени активи от други ПФ	Прехвърлени активи към други ПФ	Нето	Прехвърлени активи от други ПФ	Прехвърлени активи към други ПФ	Нето
уПФ	228 183	102 509	125 674	168 291	82 698	85 593
ппФ	24 358	9 568	14 790	16 425	9 959	6 466
дпФ	592	135	457	291	253	38
Общо	253 133	112 212	140 921	185 007	92 910	92 097

Нетният размер на привлечени активи от прехвърляне през 2020 г. се е увеличил спрямо този през 2019 г. с 53.01%.

През 2020 г. е налице увеличение на стойността на средствата, натрупани по индивидуалната партида на един клиент в управляваните от компанията пенсионни фондове в резултат на постъпилите вноски и на реализираната доходност. Данните за размера на натрупани средства на един клиент към края на 2019 г. и за предходния 5-годишен период (в лв.) са както следва:

Пенсионен фонд	Размер на акумулирани средства по индивидуалната партида на един клиент в лева за 5-годишен период				
	2016	2017	2018	2019	2020
уПФ	2 704	3 171	3 237	3 801	4 206
ппФ	3 646	4 056	3 994	4 468	4 733
дпФ	942	1 069	1 041	1 076	1 057
дпФЛС	1 626	1 815	1 741	1 915	1 806

Успешните резултати, които постигнахме през 2020 г., станаха възможни благодарение на професионализма на нашите служители в търговската структура и осигурителните ни посредници, които са основният канал за привличане на нови клиенти. Ключов фактор за високите продажбени резултати и устойчивото разширяване на пазарните позиции на компанията е ефективната организация на търговската ни структура:

- Дейността по осигурително посредничество е организирана и се осъществява в съответствие с приетия от управителния орган Правилник на осигурителните посредници

на ПОК „ДСК-Родина“ АД, с който са регламентирани отношенията, възникващи във връзка с осъществяването на осигурително посредничество от името на компанията.

- При сключване на договори за осигурително посредничество компанията стриктно осъществява контрол за съответствие с нормативните и вътрешни изисквания към лицата, упражняващи тази дейност.
- Установен е също така ефективен процес на предварително и текущо обучение на лицата, извършващи осигурително-посредническа дейност от името на компанията. Използвайки различни форми на обучение (въстъпително, поддържащо, надграждащо, инструктажи, предоставяне на достъп до информационни материали), ние се стремим да поддържаме високо ниво на професионална подготовка и компетентност на нашите осигурителни посредници, с което да гарантираме качествено обслужване на клиентите.

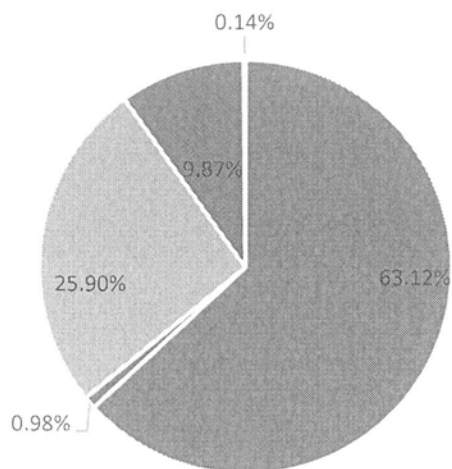
ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ

Инвестиционната дейност на ПОК „ДСК-Родина“ АД се осъществява в съответствие с принципите за качество, надеждност, доходност, ликвидност и диверсификация, при спазване на законовите изисквания и ограничения. Въз основа на своя професионален опит, ние се придържаме към стратегия на активно управление на активите на пенсионните фондове и инвестираме средствата на нашите клиенти при отчитане на инвестиционните възможности на българския и международните капиталови пазари, като вземаме под внимание рисковия профил на всеки фонд, определен в инвестиционната му политика. Стремим се да реализираме конкурентна доходност спрямо средните за бранша нива и чрез поддържането на разумен баланс между целева доходност и поет риск за нейното постигане да обезпечим сигурност и устойчиво нарастване на натрупаните средства на нашите клиенти в дългосрочен план.

Структура на активите на пенсионните фондове

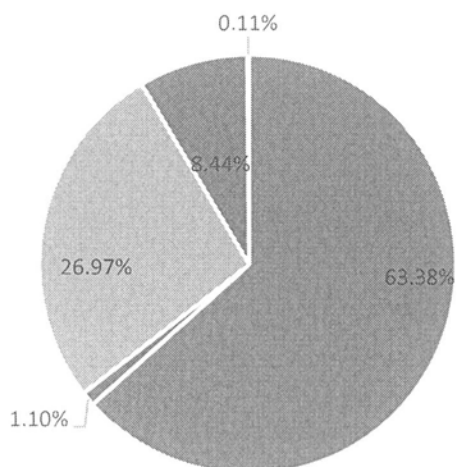
Средствата на пенсионните фондове, управлявани от ПОК „ДСК-Родина“ АД са инвестирани във високоликвидни активи, търгувани на българския и чужди пазари, с превес на чуждестранните инвестиции. Към 31.12.2020 г. активите на управляваните от компанията пенсионни фондове имат следното разпределение:

УПФ "ДСК - РОДИНА"

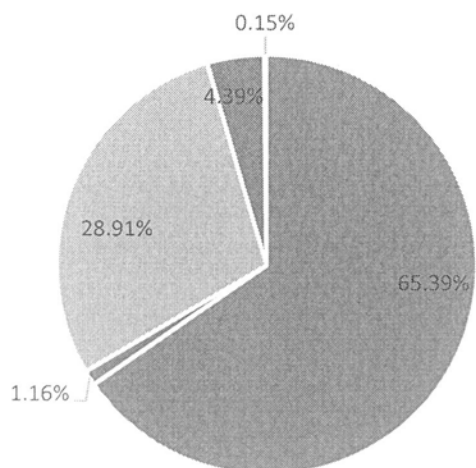
- Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата
- Корпоративни облигации
- Акции, дялове и права
- Парични средства
- Краткосрочни вземания

ППФ "ДСК - РОДИНА"

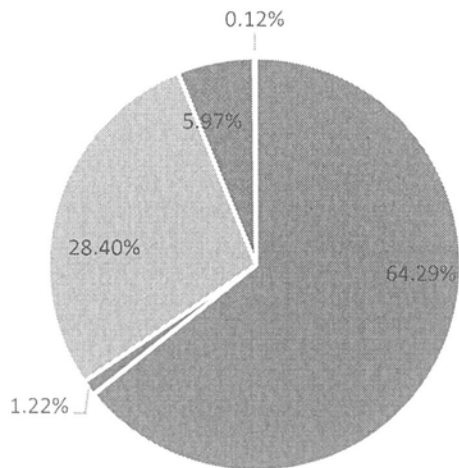
- Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата
- Корпоративни облигации
- Акции, дялове и права
- Парични средства
- Краткосрочни вземания

ДПФ "ДСК - РОДИНА"

- Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата
- Корпоративни облигации
- Акции, права и варианти
- Парични средства
- Краткосрочни вземания

ДПФПС "ДСК - РОДИНА"

- Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата
- Корпоративни облигации
- Акции, права и варианти
- Парични средства
- Краткосрочни вземания

Инвестиционните портфейли на пенсионните фондове, управлявани от компанията, са структурирани в съответствие с ограниченията на инвестиционната политика и рисковия профил на всеки фонд. През 2020 година беше извършено тактическо реструктуриране на портфейлите, насочено към по-консервативно управление, с цел адекватна защита на средствата на осигурените лица в условията на продължаваща волатилност на капиталовите пазари. Намалени бяха експозициите в акции на европейския и азиатския пазар и бяха предприети действия за вътрешно реструктуриране на дяловите портфейли, с цел постигане на по-добра регионална и секторна диверсификация и намаляване на чувствителността към пазарен и политически риск. Същевременно беше увеличен размерът на инвестициите в държавни ценни книжа на страни членки на ЕС, като по отношение на експозициите към държавен дълг също бяха приложени корективни мерки, свързани с подобряване на диверсификацията и подбор на нови емисии с очакван по-висок потенциал за реализиране на капиталови печалби. Предприетите мерки оказаха положителен ефект върху представянето на инвестиционните портфейли на управляваните фондове, като доведоха до успешно ограничаване на колебанията в стойността на един дял при неблагоприятно движение на капиталовите пазари и добавяне на стойност.

Доходност

В таблицата по-долу е представена реализираната доходност на управляваните пенсионни фондове, изчислена за двадесет и четири месечен период назад (31 декември 2018 г. – 31 декември 2020 г.) на годишна база.

Пенсионноосигурително дружество	УПФ	ППФ	ДПФ	ДПФС
ПОК „Доверие“ АД	3.18%	3.01%	3.74%	-
ПОК „Съгласие“ АД	4.32%	3.25%	2.38%	-
ПОК „ДСК-Родина“ АД	5.57%	5.68%	6.10%	5.86%
ПОД „Алианс България“ АД	4.05%	4.10%	4.37%	-
„Ен Ен ПОД“ ЕАД	4.20%	4.23%	4.78%	-
ПОАД „ЦКБ Сила“ АД	2.76%	2.81%	4.01%	-
ПОД „Бъдеще“ АД	2.03%	1.80%	1.82%	-
ПОК „Топлина“ АД	4.76%	3.62%	3.90%	-
„Пенсионноосигурителен институт“ АД	1.12%	1.61%	-0.40%	-
Немодифицирана претеглена доходност	3.98%	3.74%	4.33%	-

Забележка: Данните са въз основа на обобщена информация от КФН

ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ПОК „ДСК - РОДИНА“ АД

Към 31 декември 2020 г. общата сума на активите на компанията възлиза на 70 349 хил. лв., което е спад с 33.01% спрямо 2019 г.

Структурата на активите и пасивите към 31.12.2020 г. е както следва:

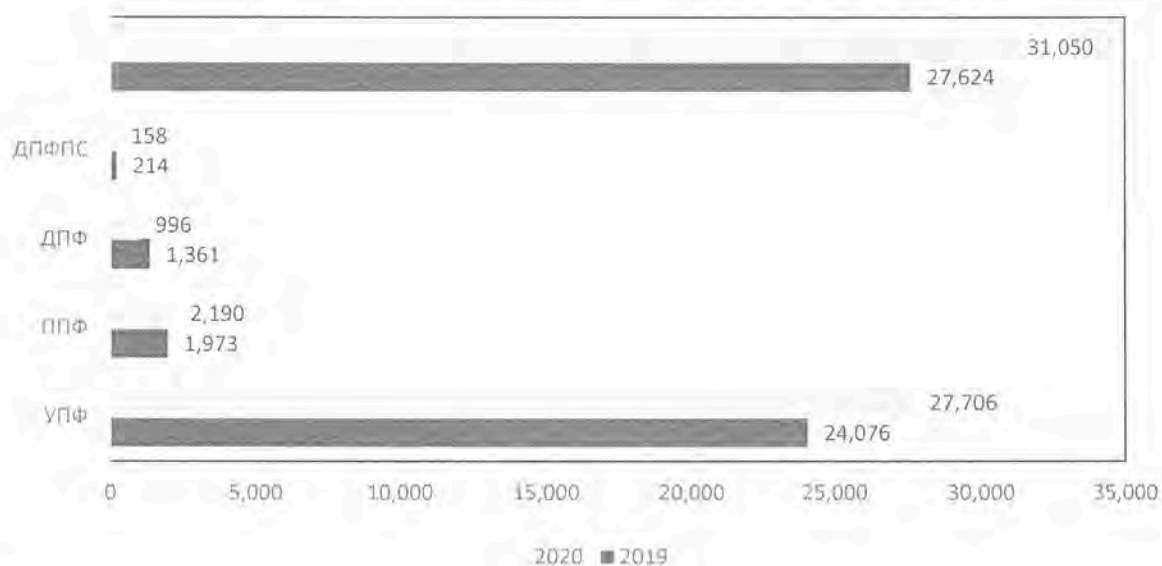
	Стойност (хил. лв.)	Относителен дял
Активи		
Парични средства и парични еквиваленти	15 586	22.16%
Инвестиции по справедлива стойност в печалбата или загубата	37 778	53.70%
Вземания от пенсионни фондове	2 914	4.14%
Машини, съоръжения и оборудване	508	0.72%
Активи с право на ползване	556	0.79%
Нематериални активи	137	0.19%
Отсрочени данъчни активи	113	0.16%
Разходи по договори с клиенти	12 553	17.84%
Други активи	204	0.29%
Общо активи	70 349	100%
Пасиви		
Задължения към персонала и осигурителни институции	1 036	39.45%
Търговски задължения	4	0.16%
Данъчни задължения	269	10.69%
Лизингови задължения	563	22.37%
Други задължения	645	27.33%
Общо пасиви	2 517	100%
Капитал и резерви		
Основен акционерен капитал	6 010	8.86%
Резерви	608	0.90%
Неразпределена печалба	32 339	47.68%
Резерви за гарантиране на минимална доходност	28 875	42.57%
Общо капитал и резерви	67 832	100%
Общо капитал, резерви и пасиви	70 349	100%

Към 31.12.2020 г. е реализиран положителен нетен финансов резултат след данъчно облагане в размер на 15 410 хил. лв., в сравнение с 15 498 хил. лв. през 2019 г.

Приходите от дейността на компанията са общо 31 077 хил. лв. към края на отчетната година, като 99.90% от тях са формирани от приходи от основна дейност (такси и удържки от управляваните пенсионни фондове) и 0.10% от приходи от управление на финансови активи на компанията (31 хил. лв.).

Приходите на компанията от такси и удържки от управляваните пенсионни фондове възлизат на 31 050 хил. лв. и спрямо 2019 г. (27 624 хил. лв.) са нараснали с 12.40 %. Най-голям дял в приходите от основна дейност имат приходите от такси и удържки от УПФ – 89.23%. Следващата графика показва структурата на приходите от управление на пенсионни фондове по видове фондове /в хил. лв./.

Приходи от управляваните пенсионни фондове

Общият размер на разходите за дейността през 2020 г. възлиза на 14 441 хил. лв. В структурата на разходите няма съществени изменения спрямо предходната година. С най-голям относителен дял са разходите за заплати – 5 228 хил. лв., или 36.20% от разходите за дейността, разходи за комисионни за осигурителни посредници – 3 928 хил. лв., или 27.20% от разходите за дейността и разходи за такси за надзорни органи и други такси – 1 495 хил. лв., или 10.35% от разходите за дейността.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

ПОК „ДСК - Родина“ АД е изложена на различни видове риск при осъществяване на дейността си. С цел ефективно управление на финансовите и нефинансови рискове, на които са изложени компанията и управляваните от нея пенсионни фондове, в компанията е създадена и се прилага система от вътрешни правила и процедури, уреждащи тази дейност. Компонентите на присъщия риск на компанията и пенсионните фондове са точно дефинирани във вътрешните правила (Правилата за риска на компанията и Правилата за процедурите за наблюдение, измерване и управление на риска на всеки от управляваните пенсионни фондове), като за всяка отделна категория риск са определени подходящи методи за измерване и оценяване, включително количествени показатели за рисковете, които подлежат на количествено измерване.

- **Пазарният риск** има най-голяма относителна тежест в общата съвкупност от рискове, на които са изложени управляваните от компанията пенсионни фондове. Основните видове пазарен риск, свързан с отделните класове финансови активи са:
 - **лихвен** – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, поради изменение на нивото на лихвения процент, влияещ върху стойността на този инструмент;
 - **валутен** – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, деноминиран във валута различна от лев и евро, поради изменение на обменния курс;
 - **ценови риск**, свързан с инвестиции в акции – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неблагоприятни промени на пазарните цени.

Адекватното управление на този риск се подпомага от създадената система от вътрешни лимити – позиционни лимити, Stop-loss лимити, VaR лимити. Лимитите подлежат на регулярен преглед и актуализация в зависимост от измененията в средата. Прилага се система за ескалация при идентифицирани нарушения на лимити и са определени срокове за предприемане на коригиращи мерки. За управление на пазарния риск се използват разрешените от закона инструменти за намаляване на риска. През отчетната година са сключвани сделки с деривативни инструменти за намаляване на валутния риск в управляваните фондове. Ефективността на сключените сделки за намаляване на инвестиционните рискове се наблюдава и оценява текущо от отговорните лица и звена.

- **Кредитен риск** е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност. Кредитният риск произтича основно от дълговите финансови инструменти, свободните парични средства и деривативните договори. За оценката на кредитния риск, компанията взема предвид изменението в цената на суапа за защита от кредитен риск (CDS), оценките на агенциите за кредитен рейтинг, както и финансовото състояние на съответните емитенти.
- **Ликвиден риск** е рискът от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения. Компанията осъществява управлението на ликвидния риск чрез поддържане на парични средства и инвестиции във високоликвидни финансови инструменти.
- **Законовият риск** включва всички рискове за компанията, свързани с промени в Кодекса за социално осигуряване и други нормативни актове, регулиращи дейността на компанията. Подобни промени могат да доведат до загуба при привеждането на дейността в съответствие с регулаторните изисквания.
- **Политическият риск** произтича от поява на сътресения в политическото положение, водещи до влошаване на нормалното функциониране на държавните органи и институции. Той се изразява в предприемането от страна на официалните власти на мерки и инициативи, които могат да доведат до влошаване на пазарните и инвестиционни условия, при които компанията осъществява своята дейност.
- **Риск от концентрация** е рискът от загуби поради неправилна диверсификация на експозиции към един емитент, група свързани лица, към един и същ икономически отрасъл или географска област. Компанията управлява пенсионните фондове като прилага мерки за добре диверсифицирани инвестиционни портфейли. Експозициите на Компанията към финансови инструменти надвишаващи 5% от активите на Компанията са: ДЦК на Република България и Парични средства в разплащателни сметки в банки. Експозициите към финансови инструменти надвишаващи 5% от нетните активи на управляваните фондове са ДЦК на Република България, Германия, Румъния, Испания, Португалия и Италия, както и паричните средства в банката-попечител.
- **Оперативният риск** е дефиниран във вътрешните правила като вероятност от възникване на загуба поради неадекватно конструирани или погрешно изпълнени бизнес процеси, човешки грешки, некоректна работа на системите или загуби, дължащи се на външната среда, включително и на правен риск, се измерва чрез отчитане на претърпените действителни загуби от вече възникнали оперативни събития. Идентифицирането, наблюдението и управлението на оперативния риск се извършва по установения вътрешен ред за докладване и регистриране на възникналите оперативни събития.
- **Рискът от изпиране на пари и финансиране на тероризъм** се управлява чрез прилагане на механизмите за контрол и процедурите за ограничаване на този риск, предвидени в Единните вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма в пенсионноосигурителните дружества членове на Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване. Наблюдението и управлението на този риск се осъществява от създаденото в компанията

специализирано звено за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма.

- **Актьорският риск** се управлява чрез ежегодна проверка на използваните методи за актьорска оценка и допускания. Отговорният актьор на компанията наблюдава проявлението на определени категории рискове, на които са изложени управляваните от компанията пенсионни фондове (биометрични и инвестиционни) и отражението им върху осигурителните и пенсионни плащания, като информацията за тяхното проявление и въздействие се отразява в годишните актьорски доклади за състоянието на пенсионните фондове.

- **Рискове, свързани с COVID-19 пандемията**

- **Инвестиции и управление на риска в условия на COVID-19 пандемия**

Изминалата 2020 година беше белязана от разрастването на глобалната пандемия от COVID19 и последствията от нея върху всички аспекти на човешкия живот. През 2020 г. вирусът COVID19 се превърна в глобална пандемия, която силно засегна социалния и стопански живот, размествайки в дълбочина установени порядки, начина на взаимодействие и правене на бизнес. Правителствата по света налагаха частично или пълно затваряне на икономиките. Това доведе до силно понижение в БВП, като и силно повлия върху структурата на икономиката. Сектори, като транспорта и туризма силно пострадаха, но други като дигиталните услуги изживяха ръст.

Страхът от рязко свиване на икономиката и силно повишение на безработицата доведе до безпрецедентни монетарни и фискални стимули от страна на основните централни банки и от почти всички правителства по-света. Тези действия облекчиха социалното напрежение и икономическите сътресения, до момента на откриване на ваксина срещу вируса.

Пазарите на акции се сринаха във втората половина на първото тримесечие на 2020г. с около 30% след първоначалния шок предизвикан от COVID19, но благодарение на бързите действия на централните банки бързо възстановиха загубите. Индексът S&P500 завърши годината на нива от 3756 пункта или годишно повишение от малко над 16%. Показателят следящ представянето на големите световни компании MSCI World достигна стойност от 2690 пункта, което е ръст от 14 на сто към края на годината. В Европа основните показатели, имаха по-слабо представяне в сравнение с останалите развити пазари и приключиха годината разнопосочно. Германският индекс DAX завърши годината на положителна доходност от 3,55%, докато акциите във Франция загубиха 7.14%, измерени чрез индекс CAC. Движението на цените на финансовите пазари оказва влияние на оценките на финансовите инструменти, в които Компанията е инвестирала средствата на управляваните от нея фондове и съответно има съществено влияние върху оценката на дяловете на осигурените лица.

В началния етап на спада на пазарите на финансови инструменти, портфейлите на пенсионните фондове, управлявани от ПОК „ДСК-Родина“ АД бяха относително подготвени за последвалия пазарен срив. В периода септември 2019 г. – февруари 2020 г. инвестираните средства в ДЦК, емитирани от Германия, Нидерландия, Австрия и Франция бяха значително увеличени до приблизително 20% от активите. Теглото на чуждестранните акции в сравнение с края на 2019 г. бяха намалени с 2% от активите. Инвестициите в европейски акции бяха намалени, за сметка на акции от САЩ, които са по-устойчиви в кризисни ситуации. От втората половина на февруари 2020 г. до края на март 2020 г. бяха закрити експозициите в ДЦК на Италия, Испания и Португалия. Освободените

средства бяха инвестирани в ДЦК на Германия, Нидерландия и САЩ. По този начин експозицията в ДЦК на държави от сърцевината на Европа бе увеличена до над 40% от активите на фондовете. Същевременно инвестиции в европейски акции бяха намалени допълнително с 2,5%. Беше намален несистематичният риск в портфейлите от акции, чрез продажба на акции в компании и замяната им с инвестиции в широки индекси. С тези мерки в структурата на инвестиционния портфейл се намали неблагоприятното въздействие на проявилите се рискове.

В действителност цикличността на пазарите е функция от очакванията на множеството пазарни участници – какви социални и икономически процеси и тенденции ще са в основата на бъдещото представяне на отделните компании и пазара, като цяло.

С навлизане на множество ваксини и ускоряване на плановете за ваксинация, очакваме влиянието и рисковете, пряко свързани с COVID19 да отшумят поетапно.

Оперативна дейност и непрекъсваемост на дейността в условия на COVID-19 пандемия

Във връзка с възникналата епидемиологична обстановка в страната и очакванията за нейното въздействие върху оперативната дейност на компанията, още през първото тримесечие на 2020 г. бяха планирани и приложени подходящи мерки за осигуряване на непрекъснатост на дейността на компанията. Осигурени бяха всички необходими средства и условия за ограничаване на риска за здравето на служителите на компанията при работа в офисна среда, вкл. гъвкаво работно време и работа по график. Същевременно бяха организирани възможности за работа от разстояние (home office) чрез VPN достъп до ресурсите от вътрешната мрежа на компанията, както и за обслужване на вътрешнофирмената комуникация чрез алтернативни комуникационни канали. По отношение на корпоративните устройства от създадената временна ИТ-инфраструктура, обезпечаваша работата от разстояние бяха приложени подходящи мерки за ИТ сигурност. За клиентите (осигурени лица в управляваните пенсионни фондове) беше въведена възможност за подаване на дигитални заявления за промяна на участието в задължителен пенсионен фонд чрез временни електронни подписи предоставени от доставчик на удостоверителни услуги. В резултат на приложените мерки през 2020 г. беше осигурено безпрепятственото изпълнение на дейността на Компанията в извънреден режим на работа, без да са възниквали обстоятелства, представляващи заплахата за непрекъсваемостта на дейността.

Влияние върху дейността и финансовото състояние на Компанията

Обемите на дейността на ПОК ДСК Родина АД през 2020 година не са засегнати съществено от пандемичното положение. Основният източник на приходи за Компанията са таксите за управление и инвестиционните такси, получавани от фондовете. През 2020 г. приходите от такси бележат ръст от 3,426 хил. лв. (12%) поради ръста на осигурени лица, което компенсира нетните загуби от оценка на финансовите активи на компанията и нарасналите оперативни разходи и осигурява печалба близка до реализираната през 2019 г. Ръководството не е освобождавало персонал и не се е възползвало от приетите мерки със Закона за извънредното положение („60:40“ и други). Компанията продължава да осъществява стопанската си дейност без да среща значими затруднения, разполага с достатъчно по обем финансиране, за да посреща ликвидните си нужди и се намира в стабилно финансово състояние. Към 31.12.2020 г. Дружеството разполага с парични средства в размер на 15,586 хил. лв. и други високоликвидни активи като държавни облигации и борсово търгуеми акции в размер на 37,778 хил. лв. и вземания от управляваните пенсионни фондове в размер на 2,914 хил. лв.

Развитието на финансовите пазари продължава да е във фокуса на наблюдение от страна на ръководството на Компанията и то продължава текущо да следи за поява на инвестиционни и други рискове и респ. на последици от пандемията върху дейността и финансовите резултати на Компанията и управляваните от нея фондове.

ПОК „ДСК - Родина“ АД осъществява пълен мониторинг на идентифицираните рискове, с цел предприемане на своевременни действия при настъпване на неблагоприятни условия, водещи до завишаване на риска. Основните рискове, на които са изложени компанията и управляваните от нея пенсионни фондове текущо се следят и оценяват от отговорните звена и органи, като се спазват дефинираните отговорности и нива на компетентност на звената и лицата, участващи в тази дейност. На наблюдение и оценка подлежат както експозициите към отделните категории риск, така и цялостното им въздействие и взаимозависимостите между тях. Процесът по наблюдение и управление на рисковете е съобразен с приложимите нормативни изисквания и с вътрешните правила и процедури за управление на риска.

Управлението на риска в компанията се извършва по подходящ начин, съобразно мащаба и сложността на дейността на компанията и управляваните от нея пенсионни фондове и изпълнява предназначението си като един от ключовите елементи на системата за управление на компанията да допринася за надеждното осъществяване на дейността по допълнително пенсионно осигуряване.

Политиката на Ръководството по отношение измерването и управлението на отделните видове рискове е представена по – подробно в годишните финансови отчети на компанията и управляваните от нея фондове.

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Ръководството на ПОК „ДСК-Родина“ АД се стреми да осъществява вътрешното управление на компанията по начин, осигуряващ условия за спазване на нормативните изисквания и вътрешните регулации и защитаващ всички заинтересовани страни. В ПОК „ДСК-Родина“ АД има изградена надеждна и ефективна система за управление, основаваща се на:

- прозрачна организационна структура с ясно дефинирани роли и отговорности на отделните органи, звена и служители;
- система от вътрешни правила и процедури, с които са уредени всички основни дейности и процеси;
- наличие на всички ключови функции, необходими за осигуряване на стабилното и устойчиво управление на дейността на компанията.

Установената система на управление на компанията е в съответствие с изискванията на Кодекса за социално осигуряване и подзаконовите актове по прилагането му.

Вътрешни правила

Системата от вътрешни правила и процедури на ПОК „ДСК-Родина“ АД, приети от управителния орган, съответно от контролния орган, с цел вътрешно регламентиране на всички основни дейности в компанията отговаря на установените в Кодекса за социално осигуряване изисквания относно системите за управление на пенсионноосигурителните дружества.

Организационна структура

С правилниците на Управителния и Надзорния съвет са ясно разграничени задълженията на управленската (изпълнителната) функция и надзорната функция на управителния орган на компанията и е установен ред за ефективно взаимодействие между двата съвета. Управителният съвет регулира целите и стратегиите на компанията и е отговорен за развитието и контрола на системата за управление, а Надзорният съвет осъществява контрол върху работата на изпълнителния орган. В съответствие с приложимите нормативните изисквания, е определено също така вътрешно разпределение на функциите между членовете на Управителния съвет. Функционалните характеристики на отделните организационни единици в компанията и функциите и правомощията на ръководните длъжности в тях са дефинирани в приетите от управителния орган на компанията Правила за управление и дейност на ПОК „ДСК - Родина“ АД.

Ключови функции

В изпълнение на разпоредбата на чл. 123е, ал. 7 от Кодекса за социално осигуряване, в рамките на системата за управление на компанията са изградени всички законоустановени задължителни функции – актюерска, управление на риска, вътрешен контрол и вътрешен одит. Всяка една от ключовите функции редовно се отчита на управителния орган на компанията за извършената дейност.

➤ Функция по управление на риска

Функцията по управление на риска се осъществява от Отдел „Управление на Риска“, който се състои от двама служители с подходяща квалификация и опит за професионално изпълнение на тези дейности, през отчетната година няма изменения в състава на отдела. Решенията за лимити, толерантност и управление на рисковете на портфейлно ниво се вземат от специализирания орган Комитет по управление на риска, като се взема под внимание рисковия профил на всеки фонд. Дейността по идентифициране, измерване и управление на рисковете, на които са изложени компанията и управляваните от нея пенсионни фондове, е цялостно и подробно уредена в система от вътрешни правила и процедури и се осъществява съгласно определения ред във вътрешните правила, чрез прилагане на предвидените методи за измерване и оценка и при спазване на процедурите за обмен на информация между участниците в процеса. Резултатите от текущото наблюдение на отделните рискове, на които са изложени компанията и пенсионните фондове и на общия риск на портфейлно ниво за всеки фонд се документират във вътрешни доклади за дейността по идентифициране, измерване и управление на рисковете. Управителният орган регулярно е информиран за резултатите от извършената дейност по идентифициране, измерване и управление на риска. Функцията по управление на риска е добре внедрена в организацията на компанията, като е структурирана и организирана по начин, позволяващ изпълнението на задачите да бъде обективно и оперативно независимо. През 2020 г., поради повишилата се волатилност на финансовите пазари, породена от разпространението на COVID – 19, част от заложените Stop-Loss и VaR лимити бяха превишени. Отделът е давал препоръки за намаляване проявлението на рисковете и преустановяване на превишенията.

➤ Функция за вътрешен контрол

Дейността по вътрешен контрол в ПОК „ДСК-Родина“ АД се осъществява от Специализирана служба „Вътрешен контрол“. Службата се състои от двама служители с подходяща квалификация и опит – ръководител на службата и експерт. Вътрешният контрол е цялостен и непрекъснат процес, интегриран в дейността на компанията, който се осъществява съобразно възприетата система за управление от управителните и контролните органи, от ръководителите на всички управленски нива, както и от всички други лица, които работят по договор с компанията.

Функцията по вътрешен контрол е подчинена на Управителния съвет на компанията, с което се осигуряват условия за осъществяването ѝ като обективна и независима от другите оперативни функции. През 2020 г. Специализирана служба „Вътрешен контрол“ е изпълнявала своите задължения в съответствие с нормативната уредба, както и с приетите вътрешни правила, касаещи дейността ѝ. През отчетната година основно предизвикателство в дейността на службата беше да продължи да изпълнява своите функции при възникналата пандемия от COVID-19. Във връзка с пандемията и приетите противоепидемични мерки бяха извършени промени в някои от ежедневните процеси изпълнявани от службата, които преминаха изцяло в електронна среда. Проверките, които са включени в годишния план за 2020 г. са изпълнени в цялост с известно закъснение, което се дължи на пандемията от COVID-19. Резултатите от всяко контролно действие се документират по установен в правилата ред, и се докладват на Управителния орган на компанията. Годишният план за дейността по вътрешен контрол за 2021г. е изготвен въз основа на констатациите в хода на контролната дейност и е съобразен с изготвените от отдел „Управление на риска“ месечни доклади, както и с извършената собствена оценка на риска от компанията. Планът е приет от Управителния съвет на компанията.

➤ **Актьорска функция**

Актьорската функция се изпълнява от отговорния актьор на ПОК „ДСК-Родина“ АД, който е избран в съответствие с изискванията на Кодекса за социално осигуряване. Отговорният актьор е физическо лице с призната от КФН правоспособност, с високо ниво на професионална квалификация и богат професионален опит. През 2020 г. отговорният актьор е осъществявал актьорското обслужване на компанията и управляваните от нея пенсионни фондове в съответствие с нормативните изисквания към актьорската функция. През 2020 г. е извършена актуализация на пенсиите, изплащани от Доброволния пенсионен фонд „ДСК-Родина“ и от Доброволния пенсионен фонд по професионални схеми „ДСК-Родина“, по определения в правилниците на двата фонда ред. В края на годината е извършено преизчисляване на пенсионните резерви на компанията съобразно законовите разпоредби. В изготвените ежегодни актьорски доклади на управляваните пенсионни фондове е направен преглед на състоянието на всеки един пенсионен фонд, на неговите активи и задължения към осигурените лица и пенсионерите, анализирани са възрастовата структура на осигурените лица и пенсионерите и са разгледани потенциалните бъдещи рискове за съответния фонд. Изготвени са актьорски баланси и актьорска оценка на платежоспособността на пенсионните фондове. Освен това през 2020 г. отговорният актьор е участвал и в изготвянето на бизнес плана на компанията и управляваните от нея фондове за следващия тригодишен период. Идентифицирани са били потенциалните жени от набор 1960 г., които биха се пенсионирали през 2021 г. и е извършена предварителна оценка на броя на пенсионерите с пожизнени пенсии.

➤ **Функция по вътрешен одит**

През 2020 г. дейността по вътрешен одит в ПОК „ДСК-Родина“ АД беше насочена основно към преглед на съществени дейности, останали извън обхвата на одитния план през първата година от установяването на одитната функция в компанията и последващ одит на области от дейността на компанията, свързани с по-висок риск или с идентифицирана възможност за усъвършенстване, както и на ключови за функционирането на компанията системи. Извършен беше също така и мониторинг на изпълнението на дадените през 2019 г. препоръки, в резултат на което беше отчетена висока степен на изпълнение. При планирането на конкретните одитни ангажименти за 2020 г. бяха взети предвид констатациите в хода на одитната дейност, информацията в месечните отчети за риска и неговото управление и Собствената оценка на риска по чл. 123е² от Кодекса за социално осигуряване към 31.12.2019 г.

Фактичката одитна дейност през 2020 г. беше извършена в съответствие с годишния план, одобрен от Управителния съвет на Компанията, като всички предвидени в него одити бяха

изпълнени и приключени през отчетната година. Изпълнението на планираните одитни ангажименти беше извършено в съответствие с принципите, реда и процедурите, определени във вътрешните правила за одитната дейност в компанията. Констатациите и заключенията от извършените одити са подробно документирани в одитни доклади, представени на управителния орган. В резултат на извършените одити са дадени препоръки, одобрени от Управителния съвет на компанията. Дадените препоръки не са свързани със съществени недостатъци в дейността на компанията, а единствено с идентифициран потенциал за оптимизиране и усъвършенстване на вътрешни документи и процеси. През отчетната година не са възниквали обстоятелства, налагащи провеждането на извънпланови одити.

През 2020 г. също така бяха актуализирани вътрешните правила за одитната функция. Заложените цели по отношение на развитието на вътрешно одитната система на компанията през отчетната година са изпълнени в пълна степен.

➤ **Функция по съответствието**

В допълнение на нормативноустановените ключови функции по чл. 123е, ал. 7 от Кодекса за социално осигуряване, в ПОК „ДСК - Родина“ АД е създадена и функция по съответствието, чиято цел е управление на рисковете за съответствието, свързани с прилагането и спазването на относимото законодателство и измененията в него. Дейността по съответствието се планира въз основа на извършвания от служителя по съответствието мониторинг на измененията в правната и организационна среда и годишна оценка на основните рискове за съответствието, резултатите от която съдействат за приоритизиране на задачите на функцията. Функцията по съответствието е организирана и се извършва по подходящ начин за ефективно изпълнение на предназначението си да допринесе за по-високата ефективност на системата за вътрешен контрол на компанията.

Консултативни органи /комитети/

В съответствие с принципите и практиките за добро корпоративно управление, работата на управителния орган на компанията се подпомага от колективни специализирани помощни органи с консултативни функции. В ПОК „ДСК-Родина“ АД са създадени и функционират следните консултативни органи:

- Одитен комитет – независим орган, създаден в съответствие с разпоредбите на Закона за независимия финансов одит, чиито функции са свързани с анализ на годишните отчети, наблюдение на дейността по вътрешен одит, мониторинг на ефективността на системата за управление на риска и на системата за вътрешен контрол;
- Инвестиционен комитет – оперативен орган, чиято функция е да осъществява в оперативен ред инвестиционната стратегия и контрола на инвестиционната дейност;
- Комитет за управление на риска – оперативен орган, чиято функция е да подпомага управителния орган по отношение на въпросите, касаещи управлението на риска, на който са изложени компанията и управляваните от нея фондове за допълнително пенсионно осигуряване.
- Комитет по обезценка – специализиран колективен орган, който осъществява дейност по извършване на оценка на кредитния риск и оценяване и признаване на коректива за загуби.

Комитетите към управителния орган на компанията осъществяват дейността си въз основа на писмено определени структура и състав, обхват на правомощията, начин на функциониране и процедури за докладване. През отчетната година създадените в компанията комитети са заседавали редовно и са изпълнявали ефективно функциите и предназначението си да подпомагат управителния орган при изпълнението на правомощията му в определени специфични области и да съдействат за развитието на добри управленски практики и решения.

ОБСЛУЖВАНЕ НА КЛИЕНТИ

ПОК „ДСК-Родина“ АД е развила различни канали за комуникация, с цел осигуряване на клиентите на компанията на възможности за избор относно начина на предоставяне на консултации и услуги, съответстващ на индивидуалните им предпочитания:

- Консултации с регионалните представители на компанията и нейните осигурителни посредници;
- Интернет;
- Кол-център;
- Поща.

В изпълнение на заложената цел за поддържане и развитие на високи професионални стандарти по отношение на качество на обслужване на клиентите, с акцент върху разширяване на дигиталните услуги, през отчетната година беше създадена възможност за клиентите да упражнят по електронен път правото си на избор на фонд за допълнително пенсионно осигуряване. Процесът стартира ефективно през второто полугодие на 2020 г., беше успешно установен в дейността на компанията и делът на електронно подадените заявления постоянно нараства.

Обслужването на осигурени лица, пенсионери и ползвачи лица във връзка със заявено право за изплащане на средства от пенсионните фондове, съотв. желание за изтегляне на средства от фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване се извършва в съответствие с реда и сроковете, предвидени в правилника за организацията и дейността на всеки фонд.

Компанията предоставя информация на членовете на управляваните от нея пенсионни фондове, съотв. на техните наследници или ползвачи лица при стриктно спазване на законовите изисквания относно задължителните форми, обем и съдържание на информацията, като взема предвид заявените предпочитания на лицата относно начина на предоставянето ѝ (като физически или електронен документ).

ИТ РЕСУРСИ И СИГУРНОСТ НА ИНФОРМАЦИЯТА

Осигуряването на необходимите условия за надеждната и ефективна работа на използваните от компанията информационни системи е част от отговорностите на Дирекция „Информационно обслужване и отчетност“. През отчетната година са изпълнени планираните мерки за развитие на информационните системи. Извършена е подмяна на физически и морално остарелите десктоп компютри и лаптопи. Това се наложи, защото в съответствие с изискванията на Банка ДСК се извърши миграция на всички работни станции към операционна система Windows 10. Във връзка с усложнената епидемиологична обстановка в страната и въведеното извънредно положение бяха закупени 25 нови лаптопа, за да могат основни служители да работят отдалечено без да се налага да посещават офиса на Компанията (Home office). За всички тези служители беше поискан и съответно разрешен от Банка ДСК отдалечен VPN достъп до работните места на тези служители.

В рамките на процеса по управление на ИТ-проблеми, през 2020 г. не са регистрирани инциденти със значим ефект за потребителите и ежедневните операции на компанията.

В съответствие с нормативните изисквания ПОК „ДСК-Родина“ АД поддържа сертификация на системата за управление на информационната сигурност на компанията, удостоверяваща съответствието на системата с изискванията на международния стандарт за управление на сигурността на информацията ISO 27001. Съгласно изискванията на стандарта компанията има приети Политика за управление на сигурността на информацията и информационните системи на ПОК „ДСК - Родина“ АД и свързани с нея вътрешни правила и процедури, включително План за непрекъснатост на дейността и сигурността на информацията в извънредни ситуации и кризи.

През 2020 г. беше проведен поредния одит на системата за управление на информационната сигурност на компанията в съответствие със стандарта ISO/IEC 27001:2013. В резултат на извършения одит от сертифициращата организация BUREAU VERITAS CERTIFICATION BULGARIA беше потвърдено съответствието на поддържаната от компанията система за управление на информационната сигурност с приложимия стандарт, включително адекватността на актуализираните вътрешни документи.

През 2020 година по договор с БОРИКА беше внедрена в реална експлоатация нова програмна система за получаване на заявления за промяна на пенсионен фонд, подписани с ОКЕП (облачен квалифициран електронен подпис) вместо заявления на хартия, при чието съставяне се изисква и нотариална заверка на подписа. Чрез използването на тази нова информационна система отпадна необходимостта от нотариална заверка на тези заявления. Това значително облекчи процеса на привличане на нови клиенти и към края на 2020 година съотношението на електронни към хартиени заявления за прехвърляне достигна 3 към 1 в полза на електронните заявления. За да може да функционира тази нова система бяха закупени 160 нови таблета, които бяха инсталирани, подготвени за работа и предоставени на наши служители и на осигурителни посредници, които имат договор с Компанията за този вид дейност.

ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ

Всички дейности и структурни звена в компанията са обезпечени с достатъчен брой служители с подходящ профил за качествено и ефективно изпълнение на функциите. Подборът на служители се извършва по ясно установена процедура, като по отношение на лицата, изпълняващи ключови функции, стриктно се прилагат относимите нормативни изисквания за квалификация и надеждност. Компанията изисква от своите служители да се придържат към високите стандарти за етично поведение, заложи в приетия от управителния орган Етичен кодекс. Прилаганата от компанията политика за възнагражденията е съобразена с изискванията на Наредба № 48 от 20.03.2013 г. за изискванията към възнагражденията, издадена от председателя на КФН. Системата от възнаграждения и допълнителни придобивки на компанията е така структурирана, че да допринася за мотивацията и дългосрочната ангажираност на служителите.

Дейностите по привличане на нови служители и поддържане и повишаване нивото на професионални знания и умения на служителите на Компанията бяха значително ограничени поради наложените мерки заради Covid-19. Премина се към провеждане на интервюта с кандидати за работа и провеждане на вътрешни обучения изцяло в онлайн среда. През 2020 г. беше обърнато специално внимание на запазване здравето и работоспособността на всички служители в условията на усложнена епидемиологична обстановка предвид разпространението на Covid-19. Предприети бяха мерки за осигуряване на лични предпазни средства, материали за дезинфекция на работните места, променливи граници на работното време, осигуряване на условия за работа от домашен офис (за позициите, за които това е възможно), работа по График в Централния офис с цел намаляване на контактите. В резултат на предприетите и стриктно спазвани мерки, заболяемостта от Covid-19 в Компанията е на нива под средните за страната.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ ПО ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН И ВЪВ ВРЪЗКА С РАЗКРИВАНЕТО НА КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Членовете на Управителния съвет и Надзорния съвет нямат участие в акционерния капитал и не притежават права за придобиване на акции и облигации на дружеството. Възнагражденията, получени общо през годината са съгласно съответните решения за избор и/или договорите за управление. Членовете на УС и НС нямат допълнително сключени с дружеството договори извън тези за управление и в качеството им на осигурени лица/пенсионери в управляваните от компанията пенсионни фондове.

Участията на членовете на Управителния съвет и Надзорния съвет в управителни и контролни органи на търговски дружества от групата на „Банка ДСК“ АД през 2020 г. е както следва:

Име	Дружество	Позиция
Доротея Николова-Илчева	1. "ЕКСПРЕСБАНК" АД (преобразувана чрез вливане в Банка ДСК АД - 30.04.2020 г.)	Главен изпълнителен директор и член на УС
	2. "Банка ДСК" АД	Изпълнителен директор и член на УС от 18.05.2020 г.
	3. "ДСК Управление на активи" АД	Член на УС
	4. "ОТП Факторинг България" ЕАД	Член на Съвета на директорите от 22.05.2020
Николай Марев	x	x
Румяна Сотирова	x	x
Михаил Сотиров	x	x
Виолина Маринова	"Банка ДСК" АД	Главен изпълнителен директор и член на УС до 17.11.2020 г., член на НС от 17.11.2020 г.
Янаки Янакиев	x	x

През отчетната 2020 г. на членовете на Надзорен и Управителен съвет са начислени възнаграждения съгласно сключени договори за управление в размер на 0,6 млн. лв. Няма придобити, притежавани и прехвърлени от тях през годината акции и облигации на дружеството. Съгласно разпоредбите на Кодекса за социално осигуряване, пенсионноосигурителното дружество може да издава само поименни безналични акции с право на един глас и не може да издава облигации. В съответствие с пенсионното законодателство няма придобивани или прехвърляни собствени акции от компанията по чл. 187д от Търговския закон. През отчетната година Компанията няма сключвани договори по чл. 240 "б" от Търговския закон. Компанията няма регистрирани клонове.

СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

В Държавен вестник бр. 19 от 2021г., бе обнародван Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване. С него се извършват промени, касаещи регламентацията на т.нар. фаза на изплащане от универсалните пенсионни фондове. Измененията са в следните основни насоки:

- По – високи изисквания, относно финансовата стабилност на пенсионноосигурителните дружества. Развитие на изискванията към капитала, собствените средства и резервите на дружествата, както и въвеждане на изисквания за граница на платежоспособност, с цел адекватното покритие на поетите рискове във фазата на изплащането;
- Усъвършенстване на регулацията, относно видовете пенсионни продукти, предлагани от пенсионноосигурителните дружества. Въвеждане на нова регламентация, касаеща видовете пожизнени пенсии за старост от универсален пенсионен фонд. Създаване на разпоредби, относно правото на еднократно или разсрочено изплащане на средства;
- Доразвиване на изискванията за определяне на размера на пенсиите. Развитие на уредбата за преизчисляването и актуализацията на допълнителната пожизнена пенсия за старост и на разсрочените плащания;

- Прецизиране на разпоредбите, касаещи правата на наследниците на лица, осигурени във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване. Разширяване на кръга от наследници, които могат да наследят починало осигурено лице/пенсионер;
- Обособяване на фондове за извършване на плащанията – фонд за изплащане на пожизнени пенсии и фонд за разсрочени плащания. Създаване на разпоредби, касаещи учредяването, управлението и представителството на фондовете. Въвеждане на консервативен режим за инвестиране на средствата от фондовете;
- Създаване на резерв за гарантиране на brutния размер на преведените вноски в универсалния пенсионен фонд;
- Повишаване на изискванията, относно информацията, предоставяна на осигурените лица, пенсионерите, техните наследници и други лица от пенсионноосигурителните дружества;
- Доразвиване на уредбата относно преобразуването, прекратяването и несъстоятелността на фондовете за допълнително социално осигуряване и фондовете за извършване на плащанията;
- Други.

В § 109 от ЗИДКСО е предвиден срок до 31 август 2021г., в който пенсионноосигурителните дружества са длъжни да приведат дейността си в съответствие със закона и актовете по прилагането на Кодекса.

Ръководството на Компанията ще предприеме действия за привеждане на дейността на Компанията и управяването от нея фондове в съответствие с изискванията на законодателството, като към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет се създава необходимата организация с цел планирането и обезпечаването на цялостния процес. Финализирането на процеса е неразривно свързано и с промените в подзаконовата нормативна рамка, като се очаква в срок до 30 юни 2021г. Комисията за финансов надзор да приеме нови подзаконовите нормативни актове по прилагането на Кодекса, съответно да приведе действащите подзаконовите нормативни актове в съответствие с промените.

Същевременно с преходните и заключителни разпоредби на Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване, обнародван в ДВ, бр. 103 от 2020г., се приемат и следните две промени, които пряко или косвено се отразяват върху дейността на Компанията, или на осигуряваните в универсален пенсионен фонд лица, както следва:

- В сила от 01.01.2021г. се въвежда еднократна възможност за лицата, на които до 30 юни 2021 г. включително остават по-малко от 5 години до навършване на възрастта им по чл. 68, ал. 1 КСО и на които не е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст, да могат в срок до 30 юни 2021 г., да упражнят правото на избор за промяна на осигуряването им от универсален пенсионен фонд във фондовете на държавното обществено осигуряване.

Към момента на съставяне на настоящия годишен финансов отчет, ръководството на Компанията не разполага с достатъчно данни, за да оцени ефектът и въздействието на тази разпоредба с ограничено времево действие.

- В сила от 01.09.2021 г. се въвеждат промени в изчисляването на т.нар. „коефициент на редукция“, свързан с определяне на пенсията, отпускана от Държавното обществено осигуряване. При изчисляването ще се вземат предвид два нови фактора – трансферът от държавния бюджет в бюджета на ДОО в размер 12 на сто върху сбора на осигурителните доходи на всички осигурени лица за всяка календарна година в периода от 2009 година до 2015 година и броят на месеците,

през които лицето е осигурявано в УПФ, спрямо общата продължителност на осигурителния му стаж.

Макар промяната, свързана с изчисляването на коефициента на редукция да няма пряко отражение върху дейността на Компанията, тя ще доведе до по-справедливо изчисляване на пенсиите от Държавното обществено осигуряване на лицата, които възнамеряват да получават пенсия и от универсален пенсионен фонд. Ръководството на Компанията счита, че това ще допринесе за повишаване на доверието в пенсионноосигурителната система.

ЦЕЛИ ПРЕЗ ТЕКУЩАТА ГОДИНА

След постигнатите положителни резултати от дейността на компанията през 2020 г., през настоящата година целите и управленските приоритети на ръководството на ПОК „ДСК – Родина“ АД са свързани с:

- продължаване на усилията за устойчиво нарастване на пазарния дял на компанията по осигурени лица и нетни активи на управляваните фондове за допълнително пенсионно осигуряване, независимо от предизвикателствата на силно конкурентната среда, в която компанията осъществява дейността си;
- професионално управление на средствата на осигурените лица и постигане на конкурентна доходност от инвестиране;
- поддържане и развитие на високи професионални стандарти по отношение на качество на обслужване на клиентите, с акцент на разширяване на възможностите за електронна комуникация (дигитални услуги) в рамките на продажбения процес и последващото обслужване.
- вътрешно корпоративно развитие – непрекъснато усъвършенстване на вътрешните процеси и регулации и повишаване на информираността и ангажираността на служителите.

Дата: 09.03.2021г.

Главен изпълнителен директор:

/Николай Марев/

Изпълнителен директор:

/Румяна Сотирова/

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До акционерите на ПОК "ДСК-Родина" АД

ДОКЛАД ОТНОСНО ОДИТА НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на ПОК "ДСК-Родина" АД („Компанията“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2020 и отчета за всеобхватния доход, отчета за промените в капитала и резервите и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Компанията към 31 декември 2020 и нейните финансови резултати от дейността и паричните ѝ потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Компанията в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Приходи от управление на пенсионни фондове

Както е оповестено в Приложение № 22 на финансовия отчет приходите от управление на пенсионни фондове са в размер на 31,050 хил. лв. и възлизат на 99.91% от приходите на Компанията за 2020. Основната част от сумата включва инвестиционни такси, които се получават от управляваните от Компанията фондове. Тези такси се изчисляват чрез прилагане на проценти, установени в правилниците на управляваните фондове, към съответната стойност на нетните активи („НСА“) за универсалния пенсионен фонд („УПФ“) и професионалния пенсионен фонд („ППФ“) или върху признатата нетна печалба от управление на финансови активи през годината за доброволния пенсионен фонд („ДПФ“) и доброволния пенсионен фонд по професионални схеми („ДПФПС“). Процентите на таксите са определени съгласно разпоредбите на Кодекса за социално осигуряване, като в УПФ, ППФ, ДПФ и ДПФПС съответно определеният процент на таксата е еднакъв за всички осигурени лица. Основният компонент на НСА е стойността на инвестициите на фонда, като тяхната стойност се оценява на база обявени цени на активни пазари или за инвестициите, за които не са налични обявени цени на активни пазари, на база оценъчни модели.

Друга съществена част от приходите от управление на пенсионни фондове представляват приходи от такси върху всяка вноска, които се изчисляват чрез прилагане на процентите, установени в правилниците на управляваните фондове, към вноските направени от осигурените лица. Процентите на таксите са определени съгласно разпоредбите на Кодекса за социално осигуряване, като в УПФ и ППФ съответно определеният процент на таксата е еднакъв за всички осигурени лица, докато в ДПФ процентът на таксата е в зависимост от вида на осигурителя (юридическо или физическо лице) и размера на вноската, в ДПФПС процентът на таксата се определя в осигурителния договор. Вноските на

Нашите одиторски процедури относно приходи от управление на пенсионни фондове, включиха, но не се ограничиха до:

— придобиване на разбиране на процеса за отчитане на приходи от управление на пенсионни фондове, прилаган от Компанията. Ние оценихме адекватността на политиките, процедурите и въведените контроли в процеса, за да проектираме нашите процедури по такъв начин, че да можем да адресираме рисковете от съществено неправилно отчитане в тази област.

— тестване на проектирането и внедряването на избрани основни контроли, свързани с признаването на приходи от управление на пенсионни фондове, включително контроли по отношение на оценката на инвестициите, включени в НСА на фондовете, както и контроли по отношение на пълнотата, съществуването и точността на вноските от осигурените лица в пенсионните фондове;

— независимо направена от нас оценка на приходите от инвестиционни такси, както следва:

- оценка на справедливата стойност на инвестициите, включени в НСА на фондовете чрез извършване на детайлен тест по същество, на база извадка, на оценката на инвестиции по справедлива стойност в печалбата или загубата към 31 декември 2020 - преглед на приложените от Фонда цени и техните източници; анализ и оценка с повишена критичност на допусканията и преценките, направени от ръководството и използвани в експертните оценки; и преизчисления на сумите на справедливите стойности;
- сравнение на приложените за изчислението на таксите проценти, с тези, които са утвърдени в правилниците на фондовете и преизчисление на приходите от инвестиционни такси за годината чрез прилагането на тези проценти към съответната НСА или признатата нетна

осигурените лица в УПФ и ППФ са определени в разпоредбите на Кодекса за социално осигуряване, докато тези в ДПФ и ДПФПС са определени от лицата или техните работодатели в осигурителния договор.

Поради съществения размер на приходите от управлението на пенсионните фондове като елемент на финансовия отчет на Компанията, както е посочено по-горе, както и заради наличието на преценки и допускания по отношение на оценката на справедливите стойности на инвестициите, включени в НСА на фондовете, вкл. от влиянието, което COVID-19 пандемията оказва върху тях, тази област изисква нашето повишено внимание по време на одита и като такава сме определили, че представлява ключов одиторски въпрос.

печалба от управление на финансови активи през годината;

- получаване на потвърдително писмо от банката-попечител и равнение на номиналната стойност на инвестициите по счетоводни регистри към 31 декември 2020 до данните от полученото писмо, както и равнение на стойността на сделките с инвестиции по справедлива стойност в печалбата или загубата по счетоводни регистри за 2020 до данните от полученото писмо.

— преизчисление на такса управление, както следва:

- за УПФ и ППФ сравнение на данните от счетоводните регистри за вноските, направени от осигурените лица и получени от Националната агенция по приходите със справка от НАП за извършени преводи;
- сравнение за всички фондове, на база извадка, на вноските от осигурени лица или техните работодатели с банкови извлечения;
- сравнение на приложените за изчислението на таксите проценти, с тези, които са утвърдени в правилниците на фондовете и лимитите, утвърдени в Кодекса за социално осигуряване и преизчисление на приходите от таксите за управление за годината чрез прилагането на тези проценти към вноските направени от осигурените лица;
- сравнение за ДПФ и ДПФПС, на база извадка, на приложените от Компанията проценти за такса управление с процентите по договор с работодателите или осигурените лица;

— проучващи запитвания, отправени към експертите на Компанията относно ефекта от COVID-19 пандемията върху приходите, дейността и финансовото състояние на Компанията и фондовете и анализ на предоставената информация;

— оценка на уместността и пълнотата на оповестяванията във връзка с признаването на приходи спрямо изискванията на приложимата финансово-отчетна рамка.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Управителният съвет на Компанията („Ръководството“) носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Компанията да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Компанията или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Надзорният съвет и Одитният комитет („Лицата, натоварени с общо управление“) носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Компанията.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Компанията.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Компанията да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Компанията да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13.06.2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

ДОКЛАД ВЪВ ВРЪЗКА С ДРУГИ ЗАКОНОВИ И РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно "Указания относно нови разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора" на професионалната организация на регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- Делойт Одит ООД и АФА ООД са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2020 на Компанията от Общото събрание на акционерите на ПОК „ДСК-Родина“ АД, проведено на 25 март 2020, за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2020 на Компанията представлява шести пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от Делойт Одит ООД и четвърти пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от АФА ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на Одитния комитет на Компанията на 10 март 2021, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Компанията.

За Делойт Одит ООД

Делойт Одит ООД

Росица Ботева
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

бул. Ал. Стамболийски 103
1303 София, България

За АФА ООД

АФА ООД

Рени Йорданова
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

ул. Оборище 38
1504 София, България

10 март 2021

Отчет за финансовото състояние

Към 31 декември 2020

В хиляди лева

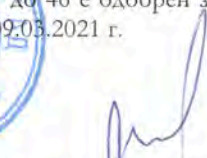
	Приложения	2020	2019
Активи			
Парични средства и парични еквиваленти	6	15 586	63 522
Инвестиции по справедлива стойност в печалбата или загубата	7	37 778	26 788
Вземания от пенсионни фондове	8	2 914	2 863
Машини, съоръжения и оборудване	9	509	487
Активи с право на ползване	10	557	955
Нематериални активи	11	136	147
Отсрочени данъчни активи	12	113	99
Разходи по договори с клиенти	13	12 552	9 939
Други активи	14	204	215
Общо активи		70 349	105 015
Пасиви			
Задължения към персонала и осигурителни институции	15	1 036	877
Търговски задължения	16	4	3
Данъчни задължения	17	269	294
Лизингови задължения	18	563	958
Други задължения	19	645	451
Общо пасиви		2 517	2 583
Капитал и резерви			
Основен акционерен капитал	20.1	6 010	6 010
Резерви	20.2	608	614
Неразпределена печалба		32 339	71 445
Резерви за гарантиране на минимална доходност	21	28 875	24 363
Общо капитал и резерви		67 832	102 432
Общо капитал, резерви и пасиви		70 349	105 015

Отчетът за финансовото състояние на ПОК „ДСК-Родина” АД следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 5 до 46.

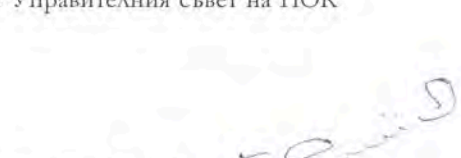
Финансовият отчет на страници от 1 до 46 е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина” АД и е подписан на 09.03.2021 г.

Николай Марев
 Главен изпълнителен директор

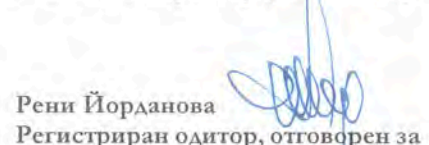

Румяна Сотирова
 Изпълнителен директор

Емилия Велева
 Финансов директор (съставител)

Росица Ботева
 Регистриран одитор, отговорен
 за одита
 Дата: 10 март 2021 г.

Рени Йорданова
 Регистриран одитор, отговорен за
 одита
 Дата: 10 март 2021 г.

ПОК „ДСК – Родина” АД

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2020

Отчет за всеобхватния доход

За годината, завършваща на 31 декември 2020

В хиляди лева

	Приложения	2020	2019
Приходи от договори с клиенти:			
от управление на Универсален пенсионен фонд	22.1	27 706	24 076
от управление на Професионален пенсионен фонд	22.2	2 190	1 973
от управление на Доброволен пенсионен фонд	22.3	996	1 361
от управление на Доброволен пенсионен фонд по професионални схеми	22.4	158	214
Нетни приходи от лихви	23.1	519	778
Нетни печалби от операции с финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	23.2	317	17
Нетни (загуби)/ печалби от оценка на финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	23.3	(824)	948
Приходи от дивиденди	23.4	2	2
Други финансови приходи, нетно	24	(10)	(7)
Други доходи, нетно	25	23	19
Общо приходи		31 077	29 381
Разходи			
Разходи за комисионни на осигурителни посредници	26	(3 928)	(2 767)
Разходи за персонала	27	(5 228)	(4 927)
Разходи за амортизации	9,10,11	(598)	(443)
Други административни разходи и разходи за банка попечител	28	(4 666)	(4 543)
Разходи за провизии	29	(21)	(19)
Общо разходи		(14 441)	(12 699)
Печалба преди данъци		16 636	16 682
Разход за данък върху печалбата	12	(1 227)	(1 183)
Нетна печалба за годината		15 409	15 499
Друг всеобхватен доход			
Позиции, които не следва да бъдат рекласифицирани последващо в печалба или загуба			
Преоценки на задължение по план с дефинирани доходи	19	(6)	(6)
Данъчни ефекти, свързани с тези компоненти		-	-
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		(6)	(6)
Общо всеобхватен доход за годината		15 403	15 493

Отчетът за всеобхватния доход на ПОК „ДСК-Родина” АД следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представяващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 5 до 46.

Финансовият отчет на страници от 1 до 46 е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина” АД и е подписан на 09.03.2021 г.

Николай Марев
Главен изпълнителен директор

Румяна Сотирова
Изпълнителен директор

Емилия Велева
Финансов директор (съставител)

Росица Ботева
Регистриран одитор, отговорен
за одита
Дата: 10 март 2021 г.

Рени Йорданова
Регистриран одитор, отговорен за
одита
Дата: 10 март 2021 г.

ПОК „ДСК – Родина” АД

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2020

Отчет за паричните потоци

За годината, завършваща на 31 декември 2020

В хиляди лева	Приложения	2020	2019
Парични потоци от оперативна дейност			
Получени такси от пенсионните фондове		31 014	26 838
Плащания към доставчици		(1 828)	(1 899)
Плащания на персонала, осигурителни посредници и за социално осигуряване		(11 647)	(10 163)
Платени данъци върху печалбата		(1 271)	(1 212)
Плащания за такси		(2 493)	(2 486)
Плащания за дивиденди		(49 877)	-
Други парични потоци, нетно		(276)	(310)
Нетни парични потоци (използвани в)/ от оперативна дейност		(36 378)	10 768
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Постъпления от продажба на инвестиции		72 500	38 051
Плащания за покупка на инвестиции		(83 914)	(14 494)
Получени лихви		439	1 107
Парични потоци от операции с чуждестранна валута		-	(1)
Покупка на дълготрайни активи		(203)	(210)
Продажба на дълготрайни активи		24	29
Нетни парични потоци (използвани в)/ от инвестиционна дейност		(11 154)	24 482
Парични потоци от финансова дейност			
Платени лизингови задължения		(404)	(245)
Нетни парични потоци, използвани във финансова дейност		(404)	(245)
Нетно (намаление)/ увеличение на парични средства и парични еквиваленти за годината		(47 936)	35 005
Парични средства и парични еквиваленти в началото на годината		63 522	28 517
Парични средства и парични еквиваленти в края на годината	6	15 586	63 522

Отчетът за паричните потоци на ПОК „ДСК-Родина” АД следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 5 до 46.

Финансовият отчет на страници от 1 до 46 е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина” АД и е подписан на 09.03.2021 г.

Николай Марев
Главен изпълнителен директор

Румяна Сотирова
Изпълнителен директор

Емилия Велева
Финансов директор (съставител)

Росица Ботева
Регистриран одитор, отговорен
за одита
Дата: 10 март 2021 г.

Рени Йорданова
Регистриран одитор, отговорен за
одита
Дата: 10 март 2021 г.

ПОК „ДСК – Родина” АД

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2020

Отчет за промените в капитала и резервите

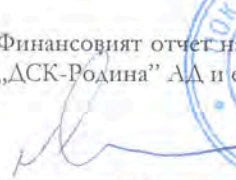
За годината, завършваща на 31 декември 2020

В хиляди лева

	Прил.	Прил.		Резерв от последващи оценки	Неразпределена печалба	Резерви за гарантиране на минимална доходност	Общо капитал и резерви
		Основен капитал	Законови резерви				
Салдо към 1 януари 2019	20,21	6 010	652	(32)	60 815	19 494	86 939
Промени през 2019 година							
Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.:							
Нетна печалба за годината		-	-	-	15 499	-	15 499
Преоценки на задължение по план с дефинирани доходи, нетно от данъци		-	-	(6)	-	-	(6)
Общо всеобхватен доход за годината		-	-	(6)	15 499	-	15 493
Изменение в резервите за гарантиране на минимална доходност		-	-	-	(4 869)	4 869	-
Салдо към 31 декември 2019	20,21	6 010	652	(38)	71 445	24 363	102 432
Промени през 2020 година							
Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.:							
Нетна печалба за годината		-	-	-	15 409	-	15 409
Преоценки на задължение по план с дефинирани доходи, нетно от данъци		-	-	(6)	-	-	(6)
Общо всеобхватен доход за годината		-	-	(6)	15 409	-	15 403
Разпределение на дивидент		-	-	-	(50 003)	-	(50 003)
Изменение в резервите за гарантиране на минимална доходност		-	-	-	(4 512)	4 512	-
Салдо към 31 декември 2020	20,21	6 010	652	(44)	32 339	28 875	67 832

Отчетът за промените в капитала и резервите на ПОК „ДСК-Родина” АД следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 5 до 46.

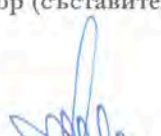
Финансовият отчет на страници от 1 до 46 е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина” АД и е подписан на 09.03.2021 г.

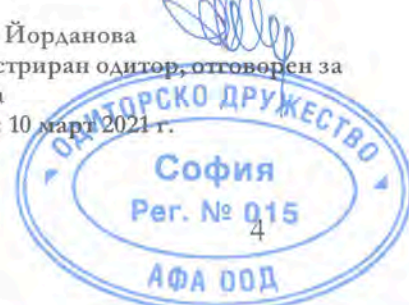

Николай Марев
Главен изпълнителен директор

Румяна Сотирова
Изпълнителен директор

Емилия Велева
Финансов директор (съставител)

Росица Ботева
Регистриран одитор, отговорен за одита
Дата: 10 март 2021 г.

Рени Йорданова
Регистриран одитор, отговорен за одита
Дата: 10 март 2021 г.

Приложения към финансовия отчет

1. Статут и предмет на дейност

Пенсионноосигурителна компания „ДСК – Родина” АД (ПОК „ДСК-Родина“ АД, Компанията), ЕИК 121507164 е регистрирана като акционерно дружество под името „Кооперативен пенсионен фонд” с решение на Софийски градски съд по ф.д. № 13466 от 21.10.1997 г. с основни акционери Централен кооперативен съюз и свързани с него организации. От м. март 1999 г. като нови акционери участват „Банка ДСК” ЕАД и Българо – Американски Инвестиционен фонд. От 2008 г. насам акционерното участие е следното: „Банка ДСК” АД – 99.75% и други - 0.25%.

Към момента акционери на ПОК „ДСК – Родина” АД са „Банка ДСК” АД, притежаваща 99.75 % от капитала на Компанията и други – 0.25%.

Седалището и адресът на управление на Компанията е: гр. София, 1303, бул. „Александър Стамболийски” № 101, Мол София, София Тауър, ет.4.

Системата на управление на ПОК „ДСК – Родина” АД е двустепенна. Органите на управление към 31 декември 2020 г. са: Надзорен съвет (НС) в състав: Виолина Маринова – председател на НС, Чаба Наги – член на НС и Янаки Янакиев – независим член на НС и Управителен съвет (УС) в състав: Доротея Николова-Илчева – председател на УС, Николай Марев – член на УС и главен изпълнителен директор, Румяна Сотирова – член на УС и изпълнителен директор и Михаил Сотиров - член на УС и изпълнителен директор. През 2020 г. не са настъпили промени в състава на Управителния и Надзорния съвет на ПОК „ДСК - Родина” АД. Компанията се представлява заедно от всеки двама изпълнителни директори измежду Николай Марев, главен изпълнителен директор, Румяна Сотирова, изпълнителен директор и Михаил Сотиров, изпълнителен директор, или от изпълнителен директор и прокуррист.

В Компанията функционира Одитен комитет, който наблюдава работата на външните ѝ одитори, управлението на риска и счетоводната дейност и финансовата отчетност.

Към 31 декември 2020 г. броят на активния персонал е 111 души (113 души към 31 декември 2019 г.). Основната дейност на Компанията се извършва съгласно Кодекса за социално осигуряване в България (КСО), който регламентира държавното обществено осигуряване и допълнителното пенсионно осигуряване в Република България и подзаконовите нормативните актове по прилагането му. ПОК „ДСК – Родина” АД е лицензирана от Комисията за финансов надзор (КФН) (бивша Държавна Агенция за Осигурителен Надзор) да извършва дейност по допълнително задължително и доброволно пенсионно осигуряване чрез управлението на следните пенсионни фондове (Фондовете):

- Доброволен пенсионен фонд „ДСК – Родина” (ДФФ „ДСК – Родина”)– фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване (ДФФ),
- Универсален пенсионен фонд „ДСК – Родина” (УПФ „ДСК – Родина”)– фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване (УПФ),
- Професионален пенсионен фонд „ДСК – Родина” (ППФ „ДСК – Родина”)– фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване (ППФ),
- Доброволен пенсионен фонд по професионални схеми „ДСК – Родина” (ДФФПС „ДСК – Родина”)– фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми (ДФФПС).

Компанията извършва единствено дейности, свързани с допълнително пенсионно осигуряване и не може да осъществява други търговски сделки, които не са пряко свързани с дейността ѝ. Компанията управлява активите и администрира индивидуалните партиди на членовете на създадените от нея Фондове. Размерът на изплащаните срочни пенсии на осигурените лица в управляваните фондове се определя на базата на натрупаните средства по индивидуалните партиди на лицата, срока на получаване на пенсията и одобрения технически лихвен процент от КФН. Размерът на изплащаните пожизнени пенсии се определя на базата на натрупаните средства по индивидуалните партиди на лицата, биометричните таблици и техническия лихвен процент, одобрени от КФН.

Приложения към финансовия отчет

1. Статут и предмет на дейност, продължение

Компанията не може да отпуска заеми и да емитира облигации. За осъществяване на дейността си, Компанията е сключила договор с банка – попечител, която съхранява активите на управляваните Фондове (УПФ, ППФ, ДПФ и ДПФПС). ПОК „ДСК – Родина” АД е сключила договори и с инвестиционни посредници, които извършват сделки с ценни книжа, свързани с управление на активите на Фондовете и Компанията. Съгласно изискванията на КСО Компанията формира резерв за гарантиране на минималната доходност. По всяко време Компанията трябва да отговаря на изискванията за капиталова адекватност и да разполага със собствен капитал над 50 % от установения минимум от 5 млн. лева.

За управлението на активите на Фондовете Компанията получава такси и удържки, регламентирани съгласно изискванията на КСО и определени в Правилниците за организацията и дейността на УПФ, ППФ, ДПФ и ДПФПС.

Всеки от Фондовете води отделно счетоводно отчитане и съставя отделни финансови отчети. Компанията не консолидира нетните активи на управляваните Фондове, защото доходът от инвестирането на активите се разпределя в полза на осигурените лица и съществуват законови изисквания, които не позволяват да се прехвърлят средства от Фондовете в полза на акционери на Компанията.

Финансовият отчет към 31 декември 2020 г. е одобрен и приет от Управителния съвет на Компанията на 09.03.2021 г.

2. База за изготвяне

2.1. Приложими стандарти

Този финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС). МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти” (МСС).

2.2. База за изготвяне

Финансовият отчет е изготвен на базата на историческата цена, с изключение на:

- Деривативни финансови инструменти, отчетени по справедлива стойност в печалбата или загубата
- Финансови активи и пасиви, отчетени по справедлива стойност в печалбата или загубата

2.3. Сравнителни данни

Компанията представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

Приложения към финансовия отчет

2. База за изготвяне, продължение

2.4. Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в Български лева (BGN), закръглени до хиляда. Българският лев е функционалната валута на Компанията.

2.5. Използване на оценки и допускания

Изготвянето на финансовия отчет в съответствие с МСФО изисква ръководството да прави оценки, предвиждания и допускания, които влияят на прилагането на политиките и на отчетените суми на активи и пасиви, приходи и разходи. Реалният резултат може да бъде различен от тези очаквания. Очакванията и основните допускания се преразглеждат във всеки отчетен период. Повторното преразглеждане на счетоводните оценки се признава в периода, в който оценката е преразглеждана, когато преразглеждането се отнася само до този период, или в периода на преразглеждането и бъдещи периоди, ако преразглеждането оказва влияние на сегашния и на бъдещите периоди. Информация за значителни позиции, които са засегнати от оценки на несигурността и критични допускания при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху сумите, признати във финансовия отчет, се съдържа в приложенията по оценка на финансови инструменти.

2.6. Промени в счетоводните политики

Първоначално прилагане на нови изменения към съществуващи стандарти, влезли в сила през текущия отчетен период

Следните изменения на съществуващи стандарти, издадени от Съвета за Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС, са влезли в сила за текущия отчетен период:

- **Изменение на МСС 1 Представяне на финансови отчети и МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки** – Определение за същественост - прието от ЕС на 29 ноември 2019 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020),
- **Изменение на МСФО 3 Бизнес комбинации** – Определение за бизнес прието от ЕС на 21 април 2020 (в сила за бизнес комбинации, за които датата на придобиване е на или след началото на годишен отчетен период, започващ на или след 1 януари 2020 и за придобиване на актив, възникващо на или след началото на този период);
- **Изменение на МСФО 9 Финансови инструменти, МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване** и **МСФО 7 “Финансови инструменти: Оповестяване”** – Реформа на референтните лихвени проценти – приети от ЕС на 15 януари 2020 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020);
- **Изменение на МСФО 16 Лизинг** – Отстъпки от наем, свързани с Covid-19 (прието от ЕС на 9 октомври 2020 и в сила най-късно от 1 юни 2020 за финансови години, започващи на или след 1 януари 2020);
- **Изменения на Референциите към Концептуалната рамка в МСФО**, приети от ЕС на 29 ноември 2019 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020).

Приемането на тези изменения на съществуващите стандарти не е довело до съществени промени във финансовия отчет на Компанията.

Приложения към финансовия отчет

2. База за изготвяне, продължение

Стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила

Към датата на одобряване на настоящия финансов отчет следните нови стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, все още не са влезли в сила:

- **Изменение на МСФО 4 Застрахователни договори „Удължаване на временното освобождаване от прилагане на МСФО 9“**, прието от ЕС на 16 декември 2020 (датата на изтичане на временното освобождаване от МСФО 9 беше удължена от 1 януари 2021 до годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);
- **Изменения на МСФО 9 Финансови инструменти, МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване, МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване, МСФО 4 Застрахователни договори и МСФО 16 Лизинг - Реформа на референтните лихвени проценти – Фаза 2**, прието от ЕС на 13 януари 2021 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021).

Нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Понастоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия финансов отчет (датите на влизане в сила, посочени по-долу са за пълните МСФО):

- **МСФО 14 Разчети за регулаторни отсрочени сметки** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016) – ЕС е взел решение да не започва процеса по приемане на този междинен стандарт и да изчака окончателния стандарт;
- **МСФО 17 Застрахователни договори**, включително изменения на МСФО 17 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);
- **Изменение на МСС 1 Представяне на финансови отчети: Класификация за задълженията** като текущи и нетекущи (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);
- **Изменение на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения – Постъпления преди предвижданата употреба** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022);
- **Изменение на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи – Обременяващи договори – Разходи за изпълнение на договор** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022);
- **Изменение на МСФО 3 Бизнес комбинации – Референция към Концептуалната рамка с изменения на МСФО 3** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022);
- **Изменение на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие и последващи изменения** (датата на влизане в сила е отложена за неопределен период до приключване на проекта за оценка на метода на собствения капитал);
- **Изменения на различни стандарти, дължащи се на „Подобрения на МСФО (цикъл 2018-2020)“**, произтичащи от годишния проект за подобряване на МСФО (МСФО 1, МСФО 9, МСФО 16 и МСС 41), основно с цел премахване на несъответствията и изясняване на формулировката (Измененията на МСФО 1, МСФО 9 и МСС 41 влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022. Изменението на МСФО 16 е само с илюстративен характер и затова не е посочена дата на влизане в сила).

Компанията очаква приемането на тези нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения да не окаже съществен ефект върху финансовия отчет на Компанията в периода на първоначалното им прилагане..

Приложения към финансовия отчет

3. Съществени счетоводни политики

3.1. Приходи и разходи по договори с клиенти

Приходи по договори с клиенти

Задължения за изпълнение

Обичайните приходи на Компанията са от управление на активите на Фондовете под формата на такси.

Приходите в Компанията се признават, когато контролът върху обещаните в договора с клиента услуги се прехвърлят на клиента. Контролът се прехвърля на клиента при удовлетворяване на задълженията за изпълнение по договора чрез предоставяне на обещаните услуги на клиента. Клиент е страна, която е сключила договор с Компанията да получи стоки или услуги, които са резултат от обичайната ѝ дейност, в замяна на възнаграждение. Клиенти на Компанията са осигурените във Фондовете лица, тъй като: а) Компанията има сключен договор с осигурените лица; б) всяко осигурено лице изрично се съгласява с услугите по управление, които Компанията предоставя на Фондовете; в) възнаграждението, което получава Компанията е изцяло за сметка на осигуреното лице. Услугата по управление на Фондовете включва различни задачи/дейности с постоянен и/или повтарящ се характер, които са разграничими и са част от една интегрирана услуга. Те представляват серия от разграничими услуги и следователно са *едно задължение за изпълнение*, тъй като: а) интегрираната услуга по управление включва множество разграничими времеви периоди (обичайно един месец); б) услугите са еднакви по същество, тъй като клиентът получава постоянна полза от тях всеки отделен времеви период (всеки месец), дори и ако изпълнените задачи са различни по характер и количество; в) контролът се прехвърля в течение на времето, тъй като клиентът получава и консумира услугата едновременно с нейното предоставяне и не е необходимо друго дружество да повтори по същество работата, която Компанията е извършила към съответната дата, ако това друго дружество трябва да изпълни оставащата част от задължението.

Приходите се признават *в течение на времето*, като напредъкът по договора се измерва на база изминало време (на линейна база - месечно). Този метод е определен като най-подходящ за измерване на напредъка, тъй като услугите се предоставят месечно и са част от серия и следователно, най-добре описва дейността на Компанията по прехвърляне на контрола и удовлетворяване на задълженията.

Цена на сделката и условия за плащане

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Компанията очаква да има право, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни. Таксите и удържки от управление на активите на Фондовете са фиксирани като процент и са определени съгласно законовите изисквания в страната и правилниците на съответния пенсионен фонд. В Правилника за дейността на съответния фонд се указва вида на таксите, които се събират, техният размер и момента, в който се удържат. Събираните от Компанията такси се плащат от управляваните от Компанията Фондове, но са изцяло за сметка на осигурените лица – клиенти на Компанията и с тях се намаляват акумулираните по индивидуалните им партии средства. Обичайният кредитен период е от 5 до 10 дни.

Разходи по договори с клиенти (комисионни на осигурителните посредници)

Като разходи по договори с клиенти Компанията отчита допълнителните и пряко обвързани разходи, които тя поема при сключване на договор с клиент и които очаква да бъдат възстановени за период по-дълъг от дванадесет месеца (*разходи за получаване на договор с клиент*).

За осъществяване на дейността по допълнително пенсионно осигуряване Компанията има сключени договори за осигурително посредничество с физически и юридически лица. Размерът на комисионното възнаграждение на всеки осигурителен посредник се определя съгласно Правилник за дейността на осигурителните посредници на ПОК „ДСК-Родина” АД. Компанията е оценила, че тези разходи не биха възникнали, ако договорите с осигурените лица не бяха сключени и очаква разходите да бъдат възстановени. Разходите по договори с клиенти се капитализират и се амортизират на линейна база за срока, който съответства на прехвърлянето на услугите по договора с клиента, за който се отнасят. При определяне на срока на амортизиране на комисионните е използван модел с множествен декремент, който отчита за всяка възраст лица влиянието на различни фактори, които влияят върху оценката на срока на бъдещото отпадане на осигурени лица от фондовете.

Приложения към финансовия отчет

3. Съществени счетоводни политики, продължение

3.1. Приходи и разходи по договори с клиенти, продължение

Моделът, разработен от актюера на Компанията, взема предвид статистическите данни за смъртност, безработица, историческия опит на Компанията относно проценти на: прехвърляне към държавно осигуряване, друг фонд на българския пазар, активни договори без постъпления за осигурителни вноски, и отчита релевантните промени в законодателството. Срокът на амортизация на разходите по договор се преглежда в края на всеки отчетен период и при установяване на значителна промяна в срока на прехвърлянето на услугите по договора с клиента, за който се отнасят, същият се коригира перспективно. Разходите за амортизация на отчетения актив за разходи по договори се представят като „Разходи за комисионни на осигурителни посредници”. В случаите, когато привлечените осигурени лица прекратят участието си в пенсионните фондове, управлявани от ПОК „ДСК – Родина” АД преди изтичане на 60 месечния период, оставащата част от актива се признава като текущ разход към момента на прекратяване на участието.

3.2. Административни разходи

Административните разходи се признават в отчета за всеобхватния доход в момента на ползване на услугата или към датата на тяхното възникване.

Във връзка с разходи за възнаграждение, в съответствие с наредба № 48 от 20.03.2013г. за изискванията към възнагражденията издадена от КФН, Компанията прилага приетата политика за формиране на възнагражденията. Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изгънал необходимите условия) се признават като разход в текущия финансов резултат, освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изгънани изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки финансов отчет Компанията прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите за самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

3.3. Финансови приходи и разходи

Приходите от лихви се начисляват текущо пропорционално на времевата база и чрез прилагане на метода на ефективната лихва за всички лихвоносни финансови активи.

Разликите от промените на справедливата стойност на финансовите инструменти, отчетени по справедлива стойност в печалбата или загубата, както и разликата между отчетната стойност и продажната цена при сделки с тях, се признават като текущ финансов приход или разход.

Приходи от дивиденди се признават, когато се установи правото на Компанията да получи плащането.

В отчета за паричните потоци получените лихви се представят намалени с платените лихви като част от покупната цена на придобитите през годината инвестиции.

3.4. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат при първоначалното им признаване в отчетната валута на Компанията по официалния обменен курс за деня на сделката, (обявения фиксинг на Българска Народна Банка).

Приходите и разходите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута в края на периода се отчитат като приходи и разходи по валутни операции към други финансови приходи, нетно.

Основните валутни курсове спрямо българския лев са както следва:

	31 декември 2020	31 декември 2019
1 евро (фиксиран)	1.95583 лева	1.95583 лева
1 щатски долар	1.59386 лева	1.74099 лева

Приложения към финансовия отчет

3. Съществени счетоводни политики, продължение

3.5. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват паричните средства в каса и по разплащателни сметки, банкови депозити в български лева и валута с оригинален падеж до 3 месеца.

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват паричните средства и парични еквиваленти, както те са дефинирани по-горе. Изплатените дивиденди са включени като компонент на паричните потоци от оперативна дейност, за да се представи способността на Компанията да изплаща дивиденди от оперативните си парични потоци.

3.6. Финансови инструменти

3.6.1. Финансови активи

Класификация

При първоначално признаване финансов актив се класифицира като оценяван по: справедлива стойност в другия всеобхватен доход (ССДВД) – дългова инвестиция; ССДВД – капиталова инвестиция; по справедлива стойност в печалбата или загубата (ССППЗ) или по амортизирана стойност.

Финансовите активи не се рекласифицират след тяхното първоначално признаване, освен ако Компанията промени бизнес модела за управление на финансови активи, в който случай всички засегнати финансови активи се рекласифицират от първия ден на първия отчетен период, следващ промяната в бизнес модела.

Финансов актив се оценява по амортизирана стойност, ако отговаря и на двете условия и не е определен по ССППЗ:

- държи се в бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Дълговата инвестиция се измерва по ССДВД, ако отговаря едновременно на следните две изисквания и не е предназначена за измерване по ССППЗ:

- тя се държи в бизнес модел, чиято цел се постига чрез събиране на договорни парични потоци и продажба на финансови активи; и
- съгласно нейните договорни условия на определени дати възникват парични потоци, които са само плащания на главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Всички финансови активи, които не се класифицират като измервани по амортизирана стойност или по ССДВД, както е описано по-горе, се измерват по ССППЗ.

Компанията прави оценка на целите на бизнес модела, по който даден финансов актив се държи на ниво портфейл, тъй като това най-добре отразява начина, по който се управлява бизнеса и се предоставя информация на ръководството. Информацията, която се взема под внимание включва:

- посочените политики и цели на портфейла и действието на тези политики на практика. Включително дали стратегията на ръководството се фокусира върху получаване на договорния лихвен доход, поддържане на определен профил на лихвения процент, съпоставяне на продължителността на финансовите активи с продължителността на всякакви свързани задължения или очаквани парични потоци или реализиране на парични потоци чрез продажба на активите;
- как се оценява и отчита дейността на портфейла пред ръководството на Компанията;
- рисковете, които засягат представянето на бизнес модела (и финансовите активи, държани в рамките на този бизнес модел) и как се управляват тези рискове;
- как се компенсират управителите на бизнеса - напр. дали компенсацията се основава на справедливата стойност на управляваните активи или на събраните договорни парични потоци; и
- честотата, обема и периода на продажбите на финансови активи в преходни периоди, причините за такива продажби и очакванията за бъдещи продажби.

Приложения към финансовия отчет

3. Съществени счетоводни политики, продължение

3.6. Финансови инструменти, продължение

3.6.1. Финансови активи, продължение

Прехвърлянето на финансови активи на трети страни в сделки, които не отговарят на условията за отписване, не се считат за продажби за тази цел, в съответствие с продължаващото признаване на активи от Компанията.

Компанията е определила два бизнес модела, както следва:

- бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци: този модел включва парични средства и еквиваленти, вземания от пенсионни фондове, други активи без разходи за бъдещи периоди;
- друг бизнес модел: този модел включва дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България, акции, права и дялове. Средствата на Компанията се инвестират при спазване принципите за постигане на максимална доходност, ликвидност и диверсификация на финансовите активи съгласно изискванията на пенсионното законодателство и вътрешните правила за дейност на пенсионноосигурителното дружество.

Тези финансови активи се управляват и резултатите от тях се измерват на базата на справедливата стойност, при условия на продажби с достатъчна честота. Съгласно МСФО 9, портфейл от финансови активи, който се управлява и чието поведение се оценява на база справедлива стойност не е държан нито в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорни парични потоци, нито в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорни парични потоци и продажба на финансови активи. Ръководството на Пенсионната Компания е фокусирано основно върху информацията за справедлива стойност по отношение на тези активи и използва тази информация, за целите на оценката на представянето на портфейла от инвестиции и вземането на решения. В допълнение, портфейл от активи, който отговаря на определението за държан за търгуване не може да бъде управляван с цел събиране на договорни парични потоци, нито с цел събиране на договорни парични потоци и продажба на финансови активи. За такъв тип портфейли събирането на договорни парични потоци е инцидентно в рамките на постигането на целта на бизнес модела. Съответно такива портфейли следва да бъдат оценявани по справедлива стойност през печалба и загуба в съответствие с МСФО 9 пар. Б.4.1.6.

Финансови активи – Оценка дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихва

За целите на тази оценка „главницата“ се определя като справедливата стойност на финансовия актив при първоначално признаване. „Лихвата“ се определя като възнаграждение за стойността на парите във времето и за кредитния риск, свързан с непогасената главница през определен период от време и за други основни рискове и разходи по кредитиране (напр. ликвиден риск и административни разходи), както и марж на печалбата.

При оценката дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихви, Компанията разглежда договорните условия на инструмента. Това включва оценка дали финансовият актив съдържа договорна клауза, която би могла да промени времето или сумата на договорните парични потоци, така че тя да не отговаря на това условие. При извършването на тази оценка Компанията взема предвид:

- условни събития, които биха променили размера или времето на паричните потоци;
- условия, които могат да коригират договорната купонна лихва, включително характеристиките с променлива лихва;
- характеристиките за предплащане и удължаване; и
- условия, които ограничават претенциите на Компанията към парични потоци от определени активи (например характеристики без право на регрес).

Компанията класифицира финансовите си активи в следните категории:

- финансови активи по ССППЗ: ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България, акции, права и дялове;
- финансови активи по амортизирана стойност: парични средства и еквиваленти, вземания от пенсионни фондове, други активи без разходи за бъдещи периоди. Финансовите активи по амортизирана стойност притежавани от Компанията, са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котира на активен пазар. Компанията отчита като пари и парични еквиваленти наличните пари в брой, парични средства по разплащателни сметки, депозити в български лева и валута с оригинален срок по-малък от три месеца.

Приложения към финансовия отчет

3. Съществени счетоводни политики, продължение

3.6. Финансови инструменти, продължение

3.6.1. Финансови активи, продължение

Признаване и оценяване

Финансови активи, отчетени по справедлива стойност през печалба или загуба

Компанията признава финансовите инструменти, отчетени по справедлива стойност в печалба или загуба на датата на уреждане. От този момент Компанията отчита всички приходи и разходи, свързани с промяна на справедливата им стойност в отчета за всеобхватния доход в текущия финансов резултат. Финансовите инструменти, отчетени по справедлива стойност в печалба или загуба се отчитат по справедлива стойност при първоначално признаване, за която се приема цената им на придобиване без разходите по осъществяване на сделката. Разходите пряко свързани със сделката се признават в печалбата или загубата при възникване. Последващата оценка на тези инструменти е по справедлива стойност.

Финансови активи, отчетени по амортизирана стойност

Финансовите активи, отчетени по амортизирана стойност, се признават по справедлива стойност при първоначално признаване, за която се приема цената им на придобиване, към която се прибавят или съответно приспадат разходите пряко свързани с осъществяване на сделката.

След първоначалното им признаване, тези финансови активи се оценяват по амортизирана стойност, с използването на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП), намалена с натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби. Амортизираната стойност се изчислява, като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ЕЛП. Амортизацията по ЕЛП се включва във финансовите приходи в отчета за всеобхватния доход в текущия финансов резултат. Загубите, възникващи от обезценка, се признават в отчета за всеобхватния доход като финансови разходи.

В края на всеки отчетен период Компанията признава коректив за загуби за очаквани кредитни загуби от вземанията и парични средства и парични еквиваленти. В края на всеки отчетен период Компанията актуализира оценката на изменението в кредитния риск на съответния финансов инструмент. Компанията оценява загубата от обезценка за финансовия инструмент на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, ако кредитният риск на финансовия инструмент се е увеличил значително от първоначалното признаване. Ако кредитният риск на финансовия инструмент не е значително увеличен от първоначалното признаване, Компанията оценява загубата от обезценка за дадения финансов инструмент на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за 12 месеца.

При оценката за определяне на значително увеличение на кредитния риск Компанията отчита промяната в риска от настъпване на неизпълнение през очаквания срок на финансовия инструмент, а не промяната в размера на очакваните кредитни загуби. За да направи тази оценка, Компанията сравнява риска от настъпване на неизпълнение по финансовия инструмент към отчетната дата и към датата на първоначалното признаване и взема предвид разумната и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, която удостоверява значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване. Компанията разглежда както количествена, така и качествена информация, която е разумна и подкрепяща, включително исторически опит и информация за бъдещо развитие. Следната информация се взема предвид при оценката дали кредитният риск се е увеличил значително след първоначалното признаване:

- съществуващо или очаквано значително влошаване на външния (ако е наличен) или вътрешния кредитен рейтинг на финансовия инструмент;
- значимо влошаване на външните пазарни индикатори за кредитен риск за дадения финансов инструмент, например значително увеличение на кредитния спред, цените на суап за кредитно неизпълнение за длъжника или продължителността на времето или степента, до която справедливата стойност на финансов актив е по-ниска от амортизираната му стойност;
- съществуващи или прогнозни неблагоприятни промени в бизнес, финансови или икономически условия, които се очаква да причинят значително намаляване на способността на длъжника да изпълнява задълженията си;
- съществуващо или очаквано значително влошаване на оперативните резултати на длъжника;
- значителни увеличения на кредитния риск по отношение на други финансови инструменти на същия длъжник;
- актуална или очаквана значителна неблагоприятна промяна в регулаторната, икономическата или технологичната среда на длъжника, което води до значително намаляване на способността на длъжника да изпълнява задълженията си по дълга.

Приложения към финансовия отчет

3. Съществени счетоводни политики, продължение

3.6. Финансови инструменти, продължение

3.6.1. Финансови активи, продължение

Независимо от резултата от горната оценка, Компанията приема, че кредитният риск по даден финансов актив се е увеличил значително от първоначалното признаване, когато договорните плащания са просрочени с повече от 30 дни, освен ако Компанията не разполага с разумна и подкрепяща информация, която да показва друго.

Компанията редовно следи за ефективността на използваните критерии при определянето дали има значително увеличение на кредитния риск и ги преразглежда, за да подсури, че критериите са в състояние да идентифицират значително увеличение на кредитния риск преди сумата да стане просрочена.

Компанията счита следните обстоятелства за настъпване на неизпълнение за целите на управление на вътрешния кредитен риск:

- нарушение на финансовите условия от страна на длъжника; или
- информацията, разработена вътрешно или получена от външни източници, показва, че е малко вероятно длъжникът да плати на кредиторите, включително на Компанията, изцяло (без да се отчитат обезпеченията, държани от Компанията).

Независимо от горния анализ, Компанията счита, че е настъпило неизпълнение, когато даден финансов актив е с над 90 дни просрочие, освен ако Компанията има разумна и подкрепяща информация, за да докаже, че по-голямо просрочие е по-подходящ критерий за неизпълнение. Финансов актив е с кредитна обезценка, когато едно или повече събития оказват негативно въздействие върху оценката на бъдещите парични потоци от този финансов актив. Доказателство, че даден финансов актив е с кредитна обезценка, включва наблюдаеми данни за следните събития:

- а) значителни финансови затруднения на емитента или длъжника;
- б) нарушение на договора, като неизпълнение или събитие на просрочие;
- в) кредиторът (ите) на длъжника, по икономически или договорни причини, свързани с финансовите затруднения на длъжника, предоставя на длъжника отстъпка (и), която кредиторът (ите) не би предоставил в противен случай;
- г) става вероятно длъжникът да влезе в несъстоятелност или друга финансова реорганизация; или
- д) изчезването на активен пазар за този финансов актив поради финансови затруднения.

Измерването на очакваните кредитни загуби е функция от вероятността за неизпълнение, загубата при неизпълнение (т.е. размера на загубата при неизпълнение) и експозицията при неизпълнение. Оценката на вероятността за неизпълнение и загубата при неизпълнение се базира на исторически данни, коригирани с информация за бъдещето развитие, както е описано по-горе. Експозицията при неизпълнение за финансовите активи, се състои от брутната балансова стойност на активите към датата на отчетния период.

За финансовите активи очакваната кредитна загуба се оценява като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Компанията в съответствие с договора и всички парични потоци, които Компанията очаква да получи, дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент. Компанията признава печалба или загуба от обезценка в отчета за всеобхватния доход (в текущия финансов резултат) за всички финансови инструменти със съответстваща корекция на тяхната балансова стойност в отчета за финансовото състояние.

За изчислението на очакваните кредитни загуби по *паричните средства и еквиваленти в банки*, Компанията прилага общия подход за обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход Компанията прилага “тристепенен“ модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент (актив). За целта се прилага рейтингов модел, като се използват рейтингите на банките, определени от международно признати рейтингови фирми като Moody’s, Fitch, S&P, BCRA и Bloomberg. На тази база, от една страна, се използват публични данни за PD (вероятности за неизпълнение), реферирани към рейтинга на съответната банка, а от друга, от промяната на рейтинга на съответната банка, Компанията оценява наличието на завишен кредитен риск. Загубите при неизпълнение се оценяват съобразно наличието на гарантирани и/или обезпечени суми по банковите сметки.

За търговски вземания и договорни активи МСФО 9 изисква опростен подход за оценка на загубата от обезценка на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента.

Приложения към финансовия отчет

3. Съществени счетоводни политики, продължение

3.6. Финансови инструменти, продължение

3.6.1. Финансови активи, продължение

Отписване

Компанията отписва финансов актив, когато договорните права към паричните потоци от финансовия актив изтекват, или когато прехвърли правата за получаване на договорните парични потоци от финансовия актив в транзакция, в която се прехвърлят всички съществени рискове и печалби от притежаването на финансовия актив. Всяко участие в прехвърлени финансови активи, което е създадено или запазено от Компанията, се признава като отделен актив или пасив.

Прехвърляне на активи със запазване на част или всички съществени рискове и печалби са например сделки със заемане на ценни книжа или с ангажимент за обратно изкупуване.

При транзакции, при които Компанията нито запазва, нито прехвърля всички съществени рискове и печалби от притежаването на един финансов актив, тя отписва актива, ако не запазва контрол над него. Правата и задълженията, запазени при прехвърлянето, се признават отделно съответно като активи и пасиви. При сделки, при които се запазва контрол над актива, Компанията продължава да признава актива до степента на участие, в зависимост от това доколко е изложено на промени в стойността на прехвърления актив.

Компанията отписва определени инвестиции в ценни книжа, когато бъдат определени като несъбираеми – например, когато има информация, показваща, че длъжникът е в тежко финансово затруднение и няма реалистична перспектива за възстановяване, напр. когато длъжникът е бил ликвидирани или е влязъл в производство по несъстоятелност. Отписаните финансови активи все още могат да бъдат обект на дейности по принудително изпълнение съгласно процедурите за възстановяване на Компанията, като се вземат предвид правните консултации, когато е уместно. Всички възстановени суми се отчитат в печалбата или загубата.

3.6.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Компанията включват основно задължения към контрагенти и лизингови задължения.

Компанията признава финансовите пасиви на датата на възникване по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо по амортизирана стойност.

Компанията отписва финансов пасив, когато нейните договорни задължения са изпълнени, отменени или изтекват.

3.6.3. Принципи за оценка по справедлива стойност

Справедлива стойност е цена при нормална сделка за продажба на актив или за прехвърляне на пасив, която би се случила между пазарни участници към датата на оценка. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които Компанията задължително има достъп. Компанията използва основно пазарния, и по ограничено приходния подход, като най-често прилаганите оценъчни техники са директни и/или коригирани котирани пазарни цени и дисконтирани парични потоци.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя всеки ден на база пазарни котировки на цената им към края на предходния работен ден на активен пазар за този инструмент, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. Пазарът се счита за активен, ако борсовите цени са регулярни и лесно достъпни и представляват актуални и редовно осъществявани преки пазарни сделки.

При оценката на справедливата стойност на финансовите активи към 31 декември 2020, Компанията е приела следните критерии за определяне на активен пазар: сключени сделки в над 50% от работните сесии за предходния тримесечен период и над 1% от средния Free Float изгързуван обем за същия период, като двете условия се прилагат кумулативно.

Ако пазарът за даден финансов инструмент не е активен, Компанията установява справедливата стойност, използвайки ценообразуващи модели или техники на дисконтиране на паричните потоци. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, разчита възможно най-малко на специфични за Компанията оценки, включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на цена, и е съвместима с приетите икономически методологии за ценообразуване на финансови инструменти. Данните за техниките за оценка удачно представят пазарните очаквания и измервания за факторите на риск и доходност, присъщи на финансовия инструмент.

Приложения към финансовия отчет

3. Съществени счетоводни политики, продължение

3.6.4. Печалби и загуби от последваща оценка

Всички печалби и загуби, възникнали в резултат на промени в справедливата стойност на финансови активи на Компанията, се признават в отчета за всеобхватния доход в текущия финансов резултат.

3.7. Нематериални активи

Представяне и оценка

Нематериалните активи се оценяват първоначално по цена на придобиване (себестойност). В случаите на самостоятелно придобиване тя включва покупната цена, както и всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация.

Последващата оценка на нематериалните активи е цената на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за всеобхватния доход за съответния период.

Последващи разходи

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното признаване, се признават в отчета за всеобхватния доход в периода на тяхното възникване, освен ако има вероятност те да спомогнат на актива да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически изгоди и когато тези разходи могат да бъдат надеждно оценени и отнесени към актива. В тези случаи разходите се добавят към себестойността на актива.

Амортизация

Амортизацията се изчислява, като се използва линейния метод върху оценения полезен живот на отделните активи, като годишните амортизационни норми за счетоводни и данъчни цели са както следва:

▪ Програмни продукти	20%
▪ Лицензи и търговски марки	15%

Разходи, които са директно свързани с фазата на разработването на специфичен софтуер за Компанията, се признават като нематериални активи, ако отговарят на следните условия:

- наличие на техническа възможност за ползването на разработвания продукт в Компанията или евентуална продажба;
- вероятно е нематериалният актив да доведе до икономически ползи за Компанията посредством използването му или чрез продажба;
- необходимите технически, финансови и други ресурси, необходими за завършването на нематериалния актив са налични;
- стойността на нематериалния актив може да бъде надеждно измерена.

Отписване

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на „нематериалните активи” се определят чрез сравняването на възнаграждението, на което Компанията очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива към датата, на която получателят получава контрол върху него. Те се посочват нетно, към “Други доходи” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход в текущия финансов резултат.

Приложения към финансовия отчет

3. Съществени счетоводни политики, продължение

3.8. Машини, съоръжения и оборудване

Представяне и оценка

Машините, съоръженията и оборудването се оценяват първоначално по цена на придобиване (себестойност), включваща покупната цена, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващата оценка на машините, съоръженията и оборудването е цената на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Балансовите стойности на машините, съоръженията и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че те биха могли да се отличават трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната стойност в отчета за финансовото състояние, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на машини, съоръжения и оборудване е по-високата от двете: справедливата стойност без разходите за продажба или стойността в употреба. Обезценките се отчитат като разход и се признават в отчета за всеобхватния доход за съответния период.

Последващи разходи

Последващи разходи, свързани с определени машини, съоръжения и оборудване, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно предприятието да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Амортизация

Амортизацията на материалните дълготрайни активи се начислява, като се използва линейния метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, като годишните амортизационни норми за счетоводни и данъчни цели са както следва:

▪ Компютърна техника	20%
▪ Транспортни средства	15%
▪ Стопански инвентар	15%

Отписване

Машините, съоръженията и оборудването се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на „машини, съоръжения и оборудване” се определят чрез сравняването на възнаграждението, на което Компанията очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива към датата, на която получателят получава контрол върху него. Те се посочват нетно, към „други доходи” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход в текущия финансов резултат.

3.9. Данъци върху печалбата

Текущ данък

Данъкът върху печалбата се изчислява на база облагаема печалба, като за целта счетоводният финансов резултат се преобразува за определени приходно-разходни позиции в съответствие с българското данъчно законодателство. Съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане ставката за корпоративния данък за 2020 и 2019 е 10%.

Данъчният ефект, свързан със сделки или други събития, отчетени в отчета за всеобхватния доход, също се отчита в отчета за всеобхватния доход, а данъчният ефект, свързан със сделки и други събития, отчетени директно в собствения капитал, също се отнася директно в собствения капитал.

Отсрочен данък

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики на Компанията към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Приложения към финансовия отчет

3. Съществени счетоводни политики, продължение

3.9. Данъци върху печалбата, продължение

Задълженията по отсрочени данъци се отчитат за всички временни разлики, подлежащи на данъчно облагане, освен в случаите, когато възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение нито на счетоводната, нито на данъчната печалба/(данъчна загуба).

Вземанията по отсрочени данъци се отчитат за всички временни разлики, подлежащи на приспадане, до степента, в която е вероятно да има налична облагаема печалба, срещу която да се извършат съответните приспадания по отсрочени данъчни вземания. Това не се отнася за случаите, когато те възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба/(данъчна загуба).

Вземанията и задълженията по отсрочените данъци се изчисляват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се урежда.

3.10. Капитал и резерви

Акционерният капитал на Компанията отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Дивиденди върху обикновените акции се признават като задължение и се намаляват за сметка на неразпределената печалба, когато има решение на Общото събрание на акционерите.

Резервите на Компанията включват „фонд Резервен”, който се формира от премиен резерв и общ резерв, резерви по КСО и резерв от преоценка на задължение по план с дефинирани доходи.

Източници на “фонд Резервен” могат да бъдат:

- най-малко една пета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонд Резервен достигнат една десета част от акционерния капитал;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв).

Премиеният резерв включва получената премия по емитирани акции. Разходите по емитирането не са включени в стойността на резерва.

Неразпределената печалба включва финансовия резултат за текущия период и натрупаните печалби и непокрити загуби от предходни отчетни периоди.

ПОК „ДСК – Родина” АД, осъществявайки дейността си по управление на Фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, гарантира изпълнението на задълженията към осигурените лица като формира резерви, регламентирани от изискванията на Кодекса за социално осигуряване.

Резерви, формирани за сметка на намаление на неразпределената печалба на Компанията (Резерв за гарантиране на минимална доходност)

Резервът за гарантиране на минимална доходност се заделя към края на всеки месец като процент от нетните активи на Универсален пенсионен фонд и на Професионален пенсионен фонд. Процентът, определен съгласно изискванията на КСО към 31 декември 2020 г. и към 31 декември 2019 г. е 1%.

Резервът за гарантиране на минимална доходност се формира от собствени средства на Компанията. Заделените резерви се инвестират и отчитат отделно от оборотния портфейл от собствени средства на Компанията според изискванията на КСО.

Резервът за гарантиране на минимална доходност се използва при определени условия, когато постигнатата доходност във фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване спадне под изисквания от КФН минимум, изчислен на база на доходността от управление на активите на всички други подобни фондове за последните 24 месеца. В случай, че се наложи използването на резерв за гарантиране на минималната доходност, Компанията прехвърля средства към съответния фонд и тези средства се разпределят по партидите на осигурените лица.

Приложения към финансовия отчет

3. Съществени счетоводни политики, продължение

3.11. Пенсионни резерви

Съгласно изискванията на КСО ПОК „ДСК – Родина” АД формира пенсионни резерви с цел изплащане на пожизнени пенсии на лицата, преживели по-дълго от предварителните актюерски разчети в УПФ и ДПФ. Пенсионният резерв се формира от собствени средства на Компанията и от средства на починали осигурени лица от ДПФ и УПФ, които нямат наследници.

Компанията преизчислява размера на формирания пенсионен резерв към 31 декември всяка година. Изчисленията се извършват от актюера на Компанията.

Към 31 декември 2020 г. Компанията има формиран пенсионен резерв за ДПФ и УПФ.

Към 31 декември 2020 г. размерът на пенсионния резерв за ДПФ възлиза на 2 хил. лв. (2 хил. лв. към 31 декември 2020 г.), а за УПФ – 178 хил. лв. (141 хил. лв. към 31 декември 2019 г.).

3.12. задължения към персонала и провизии по задължения за обезщетения по Кодекса на труда

Компанията отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали на база неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква отпуските да възникват в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения по компенсируеми отпуски към персонала включват приблизителна оценка на сумите за самите възнаграждения и на вноските по задължителното социално и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда Компанията в качеството ѝ на работодател в България е задължена да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Компанията за планове с дефинирани доходи се изчислява отделно за всеки план като се прогнозира бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на своите услуги в текущия и предходни периоди и този доход се дисконтира за определяне на настояща стойност. Поради липсата на силно развит пазар на първокачествени корпоративни облигации, дисконтовият процент представлява доходността на държавни облигации с падеж приблизителен до срока на задълженията на Компанията, и които са деноминирани във валутата, в която се очаква доходите да бъдат платени.

Изчисленията се извършват на годишна база от актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици.

Компанията признава всички актюерски печалби и загуби, възникващи от плана за дефинирани доходи, в отчета за всеобхватен доход в друг всеобхватен доход и всички разходи, възникващи от плана за дефинирани доходи, в печалби и загуби.

3.13. Други провизии, условни активи и условни пасиви

Провизиите, представляващи текущи задължения на Компанията, произтичащи от минали събития, уреждането на което се очаква да породи необходимост от изходящ паричен поток от ресурси, се признават като задължения на Компанията. Провизиите се признават тогава, когато са изпълнени следните условия:

- Компанията има сегашно задължение в резултат от минали събития;
- има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток от ресурси, за да бъде уредено задължението;
- може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението.

Приложения към финансовия отчет

3. Съществени счетоводни политики, продължение

3.13. Други провизии, условни активи и условни пасиви, продължение

Сумата, призната като провизия, представлява най-добрата приблизителна оценка на изходящите парични потоци от ресурси, необходими за уреждането на настоящото задължение към датата на изготвянето на финансовия отчет. При определянето на тази най-добра приблизителна оценка Компанията взема под внимание рисковете и степента на несигурност, съпътстваща много от събитията и обстоятелства, както и ефекта от промяната на стойността на паричните средства във времето, когато те имат значителен ефект.

Провизиите се преглеждат към всяка дата на изготвяне на финансовия отчет и стойността им се коригира, така че да отрази най-добрата приблизителна оценка към тази дата. Ако вече не е вероятно, че ще е необходим изходящ поток ресурс за уреждане на задължението, то провизията се отписва.

3.14. Лизинги

Компанията като лизингополучател

Компанията оценява дали даден договор е или съдържа лизинг при започване на договора. Компанията признава актив с право на ползване и съответно лизингово задължение по отношение на всички договорености за лизинг, в които е лизингополучател, с изключение на краткосрочните лизингови договори (определени като лизингови договори със срок на лизинг от 12 месеца или по-малко) и лизингови договори, активите по които са с ниска стойност (като например малки мебели за офиса). За тези лизингови договори Компанията признава лизинговите плащания като оперативен разход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен ако друга систематична база не е по-представителна за времеви модел, в който се реализират икономическите ползи от наетите активи.

Лизинговото задължение първоначално се оценява по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към датата на започване, дисконтирани с присъщия за лизинга лихвен процент. Ако този лихвен процент не може да се определи лесно, Компанията използва свой диференциален лихвен процент.

Лизинговите плащания, участващи в оценката на лизинговото задължение, включват:

- Фиксирани лизингови плащания (включително фиксираните по същество плащания), намалени с всички вземания по лизингови стимули;
- Променливи лизингови плащания, които зависят от индекс или лихвен процент, първоначално измерени с помощта на индекса или процента към началната дата;
- Сумата, която се очаква да бъде платима от лизингополучателя по гаранции за остатъчна стойност;
- Цената на упражняване на опциите за покупка, ако в голяма степен е сигурно, че лизингополучателят ще упражни опциите; и
- Плащане на неустойки за прекратяване на лизинговия договор, ако срокът на лизинга отразява упражняването на опция за прекратяване на лизинговия договор.

Лизинговото задължение се представя на отделен ред в отчета за финансовото състояние.

Впоследствие лизинговото задължение се оценява чрез увеличаване на балансовата стойност, което да отрази лихвата върху лизинговото задължение (използвайки метода на ефективния лихвен процент) и чрез намаляване на балансовата стойност, което да отрази направените лизингови плащания.

Компанията преоценява лизинговото задължение (и съответно коригира свързания актив с право на ползване), когато:

- Срокът на лизинга се е променил или има значително събитие или промяна в обстоятелствата, което води до промяна в оценката на упражняването на опция за покупка, като в този случай лизинговото задължение се преоценява чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва ревизирана дисконтова ставка.

Приложения към финансовия отчет

3. Съществени счетоводни политики, продължение

3.14. Лизинги, продължение

- Лизинговите плащания се променят поради промени в индекс или процент или промяна в очакваното плащане по гарантирана остатъчна стойност, в които случаи лизинговото задължение се преоценява чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва непроменена дисконтова ставка (освен ако промяната в лизинговите плащания не се дължи на промяна в плаващ лихвен процент, в който случай се използва ревизирана дисконтова ставка).
- Изменя се договор за лизинг и изменението на лизинга не се отчита като отделен лизинг, като в този случай лизинговото задължение се преоценява въз основа на срока на лизинга на изменения лизингов договор чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва ревизирана дисконтова ставка към действителната дата на изменението.

Компанията не е направила такива корекции през представените периоди.

Активите с право на ползване включват първоначалното оценяване на съответното лизингово задължение, лизинговите плащания, направени в деня на започване или преди него, намалени с получените стимули по лизинга и всякакви първоначални преки разходи. Впоследствие те се оценяват по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка.

Когато Компанията поема задължение за разходи за демонтиране и премахване на нает актив, възстановяване на обекта, на който този актив се намира или възстановяване на базовия актив до състоянието, изисквано от условията на лизинговия договор, провизия се признава и оценява съгласно МСС 37. Доколкото разходите са свързани с актив с право на ползване, разходите се включват в съответния актив с право на ползване.

Активите с право на ползване се амортизират за по-краткия период на срока на лизинговия договор и полезния живот на базовия актив. Ако лизинговият договор прехвърля собствеността върху базовия актив или цената на придобиване на актива с право на ползване и това отразява очакването на Компанията да упражни опция за покупка, съответният актив с право на ползване се амортизира през полезния живот на базовия актив. Амортизацията стартира от датата на започване на лизинговия договор.

Активите с право на ползване се представят на отделен ред в отчета за финансовото състояние.

Компанията прилага МСС 36, за да определи дали даден актив с право на ползване е обезценен и отчита всяка установена загуба от обезценка, както е описано в политиката „Машини, съоръжения и оборудване“.

Променливите наеми, които не зависят от индекс или процент, не се включват в оценката на лизинговото задължение и актива с право на ползване. Свързаните с това плащания се признават като разход в периода, в който настъпва събитието или условието, което задейства тези плащания, и се включват в реда „Други разходи“ в отчета за всеобхватния доход (виж приложение 10 Активи с право на ползване).

Като практическа целесъобразна мярка, МСФО 16 позволява на лизингополучателя да не разделя нелизинговите компоненти и вместо това да отчита всеки лизинг и свързаните с него нелизингови компоненти като една договореност. Компанията не е използвала тази практическа целесъобразна мярка. За договори, които съдържат лизингов компонент и един или повече допълнителни лизингови или нелизингови компоненти, Компанията разпределя възнаграждението в договора към всеки лизингов компонент на базата на относителната самостоятелна цена на лизинговия компонент и на съвкупната самостоятелна цена на нелизинговите компоненти.

Приложения към финансовия отчет

4. Политика на ръководството по отношение управление на риска

ПОК „ДСК Родина“ е изложена на следните видове риск при операциите си с финансови активи:

- Кредитен риск
- Пазарен риск
- Ликвиден риск
- Законов риск
- Политически риск
- Риск от концентрация
- Капиталов риск
- Рискове, свързани с COVID-19 пандемията

Управлението на риска на Компанията се извършва от Комитет по управление на риска, който взема своите решения на база на анализи, оценки и предложения на отдел „Управление на риска“.

Процесът по измерване и управление на риска включва анализ на видовете рискове, на които са изложени активите на Компанията и в случай на превишение на тези рискове над предварително определено ниво, отговарящо на рисковата толерантност на Компанията, вземане на решения за намаляването им.

4.1. Кредитен риск

„Кредитен риск“ е общо рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност.

Ръководството на Компанията разглежда три основни вида кредитен риск:

- Контрагентен риск – рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки като валутни форуърди, лихвени суапи, и други извънборсови инструменти, разрешени от нормативната база. Компанията управлява този риск чрез лимити за стойността на нетното вземане от всички извънборсови сделки, сключени с една насрещна страна като процент от нетните активи.
- Рискова премия - разликата между доходността до падеж на корпоративна, общинска или ипотечна облигация и държавна облигация със сходни параметри. Компанията анализира нивото на рисковата премия и нейното съответствие с кредитното качество на емитента.
- Инвестиционен кредитен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един дългов финансов инструмент поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, промяна в контрола, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. Ръководството на Компанията управлява този риск като извършва качествен и количествен кредитен анализ на базата на: финансови отчети, капиталова структура, обезпечение и управление и репутация на емитента.

Таблицата по-долу представя качеството на финансовите активи като максимална кредитна експозиция, на базата на рейтинги от рейтингова агенция Стандарт енд Пуърс, там където тези рейтинги са приложими:

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата		
<i>Рейтинг BBB</i>	37 476	24 905
	37 476	24 905
Акции, права, дялове		
<i>Без рейтинг</i>	302	1 883
	302	1 883
	37 778	26 788

Приложения към финансовия отчет

4. Политика на ръководството по отношение управление на риска, продължение

4.1. Кредитен риск, продължение

Таблицата по-долу представя матуриретната структура на портфейла от държавен дълг по страни.

31 декември 2020

В хиляди лева

	До 1 месеца	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
България	-	309	63	28 248	8 856	37 476

31 декември 2019

В хиляди лева

	До 1 месеца	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
България	-	158	130	16 778	7 839	24 905

4.2. Пазарен риск

Ръководството на Компанията идентифицира и измерва основните видове пазарен риск, свързани с отделните инструменти в портфейла, както следва:

4.2.1. Лихвен риск

„Лихвен риск” е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент поради изменение на нивото на лихвения процент, влияещ върху стойността на този инструмент.

Ръководството на Компанията измерва лихвения риск чрез следните количествени методи:

„Дюрация” – основна мярка за чувствителността на един инструмент към изменение на нивото на лихвените проценти. Компанията използва метода на модифицираната дюрация да измери и управлява лихвения риск, свързан с всеки инструмент базиран на лихвен процент като облигации, лихвени суапи, фючърси базирани на лихвени проценти, и фючърси базирани на облигации.

ПОК „ДСК – Родина” АД

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2020

Приложения към финансовия отчет

4. Политика на ръководството по отношение управление на риска, продължение

4.2.1. Лихвен риск, продължение

Таблиците по-долу представят лихвените финансови активи и пасиви на Компанията към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г. по балансова стойност съгласно лихвените им условия и матуритетната им структура.

31 декември 2020

Инструменти с фиксиран лихвен процент

<i>В хиляди лева</i>	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	От 3				
			До 1 месеца	От 1 до 3 месеца	месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
Активи							
Парични средства	15 586	-	15 586	-	-	-	-
Инвестиции	37 476	-	-	309	63	28 248	8 856
Общо	53 062	-	15 586	309	63	28 248	8 856
Пасиви							
Лизингови задължения	563	-	33	67	303	160	-

31 декември 2019

Инструменти с фиксиран лихвен процент

<i>В хиляди лева</i>	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	От 3				
			До 1 месеца	От 1 до 3 месеца	месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
Активи							
Парични средства	63 522	-	63 522	-	-	-	-
Инвестиции	24 905	-	-	158	130	16 778	7 839
Общо	88 427	-	63 522	158	130	16 778	7 839
Пасиви							
Лизингови задължения	958	-	33	67	299	559	-

Приложения към финансовия отчет

4. Политика на ръководството по отношение управление на риска, продължение

4.2.2. Валутен риск

„Валутен риск” е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, деноминиран във валута, различна от лев и евро поради изменение на курса на обмяна между тази валута и лев/евро.

Ръководството измерва валутния риск чрез използване на историческа волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото и количественото определяне на експозицията на валутата като процент от активите на Компанията.

Компанията не е изложена на валутен риск, защото основните ѝ сделки са деноминирани в български лева и в евро.

4.2.3. Ценови риск

„Ценови риск, свързан с инвестиции в акции” е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.

Ръководството на Компанията измерва ценовия риск, свързан с инвестиции в акции за приложимия за съответния пазар количествен метод от изброените:

- Историческа волатилност измерена чрез стандартно отклонение;
- β -коефициента към индексите на съответните пазари;

При невъзможност за прилагане на гореописаните два метода, ръководството на Компанията използва стандартното отклонение на индексите на регулираните пазари, на които се търгуват дадени акции като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

Притежаваните от компанията инвестиции към 31.12.2020 г. не съдържат съществен риск от намаляване в цената, тъй като над 75% от инвестициите по справедлива стойност през печалбата или загубата са инвестирани в български ДЦК с матуритет до 2023 и 2024г.

4.3. Ликвиден риск

„Ликвиден риск” е рискът от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения.

В следващите таблици е представен анализ на финансовите активи и пасиви на Компанията, анализирани според остатъчните договорни срокове до падеж:

Остатъчни договорни падежи на финансовите активи и пасиви по техните балансови стойности към 31 декември 2020 г.

В хиляди лева	От 3						Общо
	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Без договорен матуритет	
Активи							
Парични средства	15 586	-	-	-	-	-	15 586
Ценни книжа, издадени или гарантирани от лържавата	-	309	63	28 248	8 856	-	37 476
Акции, права, дялове	-	-	-	-	-	302	302
Вземания от пенсионни фондове	2 914	-	-	-	-	-	2 914
	<u>18 500</u>	<u>309</u>	<u>63</u>	<u>28 248</u>	<u>8 856</u>	<u>302</u>	<u>56 278</u>
Пасиви							
Лизингови задължения	33	67	303	160	-	-	563
Други задължения	207	-	12	-	-	-	219
	<u>240</u>	<u>67</u>	<u>315</u>	<u>160</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>782</u>

ПОК „ДСК – Родина” АД

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2020

Приложения към финансовия отчет

4. Политика на ръководството по отношение управление на риска, продължение

4.3. Ликвиден риск, продължение

Остатъчни договорни падежи на финансовите активи и пасиви по техните балансови стойности към 31 декември 2019 г.

В хиляди лева	От 3						Общо
	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Без договорен матуритет	
Активи							
Парични средства	63 522	-	-	-	-	-	63 522
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	158	130	16 778	7 839	-	24 905
Акции, права, дялове	-	-	-	-	-	1 883	1 883
Вземания от пенсионни фондове	2 863	-	-	-	-	-	2 863
	<u>66 385</u>	<u>158</u>	<u>130</u>	<u>16 778</u>	<u>7 839</u>	<u>1 883</u>	<u>93 173</u>
Пасиви							
Лизингови задължения	33	67	299	559	-	-	958
Други задължения	137	-	18	-	-	-	155
	<u>170</u>	<u>67</u>	<u>317</u>	<u>559</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1,113</u>

4.4. Законов риск

„Законов риск” – включва всички рискове за портфейла, свързани с промени в КСО и други нормативни актове, регулиращи инвестиционната дейност на Компанията. Подобни промени могат да доведат до загуба на пазарна стойност при привеждането на портфейла в регулация.

Ръководството на ПОК „ДСК – Родина” АД наблюдава законовия риск чрез отчитане на вероятността за промени в нормативната база и разглеждане на алокацията на инвестициите спрямо тези ограничения.

4.5. Политически риск

„Политически риск” – произтича от появата на сътресения в политическото положение, водещи до влошаване на нормалното функциониране на държавните органи и институции. Той се изразява в предприемането от страна на официалните власти на мерки и инициативи, които могат да доведат до влошаване на пазарните и инвестиционни условия, при които Компанията осъществява своята дейност.

Ръководството наблюдава политическия риск чрез присъдения кредитен рейтинг на държавата-емитент, съответно на държавата по седалище на емитента/контрагента, както и наблюдение на политическата обстановка в държавата-емитент, съответно на държавата по седалище на емитента/контрагента.

4.6. Риск от концентрация

„Риск от концентрация“ е рискът от загуби поради неправилна диверсификация на експозиции към един емитент, група свързани лица, към един и същ икономически отрасъл или географска област. Измерването на риска от концентрация се осъществява от Ръководството, чрез количествено определяне на експозицията към всеки емитент (група свързани лица) като процент от нетните активи.

Експозициите към финансови инструменти надвишаващи 5% от активите на Компанията са: ДЦК на Република България и Парични средства в разплащателни сметки в банки.

Приложения към финансовия отчет

4. Политика на ръководството по отношение управление на риска, продължение

4.7. Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала Компанията цели да създава и поддържа възможности тя да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства.

Компанията текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задължнялост. Характерното и за двата представени периода е, че тя финансира дейността си основно от собствените си генерирани печалби и в по-малка степен от поддържането на определено ниво на търговски и други задължения. Съотношението „пасиви: собствен капитал и резерви“ е 0.04 (0.03 към 31 декември 2019).

4.8. Рискове, свързани с COVID-19 пандемията

4.8.1. Инвестиции и управление на риска в условия на COVID-19 пандемия

Изминалата 2020 година беше белязана от разрастването на глобалната пандемия от COVID19 и последствията от нея върху всички аспекти на човешкия живот. През 2020 г. вирусът COVID19 се превърна в глобална пандемия, която силно засегна социалния и стопански живот, размествайки в дълбочина установени порядки, начина на взаимодействие и правене на бизнес. Правителствата по света налагаха частично или пълно затваряне на икономиките. Това доведе до силно понижаване в БВП, като и силно повлия върху структурата на икономиката. Сектори, като транспорта и туризма силно пострадаха, но други като дигиталните услуги изживяха ръст.

Страхът от рязко свиване на икономиката и силно повишение на безработицата доведе до безпрецедентни монетарни и фискални стимули от страна на основните централни банки и от почти всички правителства по-света. Тези действия облекчиха социалното напрежение и икономическите сътресения, до момента на откриване на ваксина срещу вируса.

Пазарите на акции се сриваха във втората половина на първото тримесечие на 2020г. с около 30% след първоначалния шок предизвикан от COVID19, но благодарение на бързите действия на централните банки бързо възстановиха загубите. Индексът S&P500 завърши годината на нива от 3756 пункта или годишно повишение от малко над 16%. Показателят следящ представянето на големите световни компании MSCI World достигна стойност от 2690 пункта, което е ръст от 14 на сто към края на годината. В Европа основните показатели, имаха по-слабо представяне в сравнение с останалите развити пазари и приключиха годината разнопосочно. Германският индекс DAX завърши годината на положителна доходност от 3,55%, докато акциите във Франция загубиха 7.14%, измерени чрез индекс CAC. Движението на цените на финансовите пазари оказва влияние на оценките на финансовите инструменти, в които Компанията е инвестирала средствата на управляваните от нея фондове и съответно има съществено влияние върху оценката на дяловете на осигурените лица.

В началния етап на спада на пазарите на финансови инструменти, портфейлите на пенсионните фондове, управлявани от ПОК „ДСК-Родина“ АД бяха относително подготвени за последвалия пазарен срив. В периода септември 2019 г. – февруари 2020 г. инвестираните средства в ДЦК, емитирани от Германия, Нидерландия, Австрия и Франция бяха значително увеличени до приблизително 20% от активите. Теглото на чуждестранните акции в сравнение с края на 2019 г. бяха намалени с 2% от активите. Инвестициите в европейски акции бяха намалени, за сметка на акции от САЩ, които са по-устойчиви в кризисни ситуации. От втората половина на февруари 2020 г. до края на март 2020 г. бяха закрити експозициите в ДЦК на Италия, Испания и Португалия. Освободените средства бяха инвестирани в ДЦК на Германия, Нидерландия и САЩ. По този начин експозицията в ДЦК на държави от сърцевината на Европа бе увеличена до над 40% от активите на фондовете. Същевременно инвестиции в европейски акции бяха намалени допълнително с 2,5%. Беше намален несистематичният риск в портфейлите от акции, чрез продажба на акции в компании и замяната им с инвестиции в широки индекси. С тези мерки в структурата на инвестиционния портфейл се намали неблагоприятното въздействие на проявилите се рискове.

В действителност цикличността на пазарите е функция от очакванията на множеството пазарни участници - какви социални и икономически процеси и тенденции ще са в основата на бъдещото представяне на отделните компании и пазара, като цяло.

С навлизане на множество ваксини и ускоряване на плановете за ваксинация, очакваме влиянието и рисковете, пряко свързани с COVID19 да отшпунят поетапно.

Приложения към финансовия отчет

4. Политика на ръководството по отношение управление на риска, продължение

4.8. Рискове свързани с COVID-19 пандемията, продължение

4.8.2. Оперативна дейност и непрекъсваемост на дейността в условия на COVID-19 пандемия

Във връзка с възникналата епидемиологична обстановка в страната и очакванията за нейното въздействие върху оперативната дейност на компанията, още през първото тримесечие на 2020 г. бяха планирани и приложени подходящи мерки за осигуряване на непрекъснатост на дейността на компанията. Осигурени бяха всички необходими средства и условия за ограничаване на риска за здравето на служителите на компанията при работа в офисна среда, вкл. гъвкаво работно време и работа по график. Същевременно бяха организирани възможности за работа от разстояние (home office) чрез VPN достъп до ресурсите от вътрешната мрежа на компанията, както и за обслужване на вътрешнофирмената комуникация чрез алтернативни комуникационни канали. По отношение на корпоративните устройства от създадената временна ИТ-инфраструктура, обезпечаваша работата от разстояние бяха приложени подходящи мерки за ИТ сигурност. За клиентите (осигурени лица в управляваните пенсионни фондове) беше въведена възможност за подаване на дигитални заявления за промяна на участието в задължителен пенсионен фонд чрез временни електронни подписи предоставени от доставчик на удостоверителни услуги. В резултат на приложените мерки през 2020 г. беше осигурено безпрепятственото изпълнение на дейността на Компанията в извънреден режим на работа, без да са възниквали обстоятелства, представляващи заплаха за непрекъсваемостта на дейността.

4.8.3. Влияние върху дейността и финансовото състояние на Компанията

Обемите на дейността на ПОК ДСК Родина АД през 2020 година не са засегнати съществено от пандемичното положение. Основният източник на приходи за Компанията са таксите за управление и инвестиционните такси, получавани от фондовете. През 2020 г. приходите от такси бележат ръст от 3,426 хил. лв. (12%) поради ръста на осигурени лица, което компенсира нетните загуби от оценка на финансовите активи на компанията и нарасналите оперативни разходи и осигурява печалба близка до реализираната през 2019 г. Ръководството не е освобождавало персонал и не се е възползвало от приетите мерки със Закона за извънредното положение („60:40“ и други). Компанията продължава да осъществява стопанската си дейност без да среща значими затруднения, разполага с достатъчно по обем финансиране, за да посреща ликвидните си нужди и се намира в стабилно финансово състояние. Към 31.12.2020 г. Дружеството разполага с парични средства в размер на 15,586 хил. лв. и други високоликвидни активи като държавни облигации и борсово търгуеми акции в размер на 37,778 хил. лв. и вземания от управляваните пенсионни фондове в размер на 2,914 хил. лв.

Развитието на финансовите пазари продължава да е във фокуса на наблюдение от страна на ръководството на Компанията и то продължава текущо да следи за поява на инвестиционни и други рискове и респ. на последици от пандемията върху дейността и финансовите резултати на Компанията и управляваните от нея фондове.

5. Използване на счетоводни преценки и предположения

Оценка на финансовите инструменти

Компанията определя справедлива стойност, използвайки следната йерархия, която отразява значимостта на факторите, използвани за определяне на справедлива стойност:

Приложения към финансовия отчет

5. Използване на счетоводни преценки и предположения, продължение

- Ниво 1 - входящите данни на ниво 1 са котираните (некоригирани) цени на инструменти на активните пазари за идентични финансови инструменти;
- Ниво 2 - входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които, пряко или косвено, са достъпни за наблюдение. Тази категория включва инструменти, оценявани използвайки: котираны цени на подобни активи или пасиви на активни пазари; котираны цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, които не се считат за активни; други техники за оценяване, където всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни;
- Ниво 3 - входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдаеми входящи данни и ненаблюдаемите входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Тази категория включва инструменти, които се оценяват на базата на котираны цени на подобни инструменти, където значителни ненаблюдаеми корекции или предположения се изискват за да отразят разликите между инструментите.

Техники за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Следната таблица представя техниките за оценяване, използвани при оценяването на справедливите стойности на Ниво 3, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

Вид на финансовия инструмент	Справедлива стойност на 31.12.2020	Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
Акции	302	Метод на дисконтираните парични потоци	Дисконтов процент, коригиран за риска над безрисковия лихвен процент и очаквания темп на растеж	Увеличение над безрисковия лихвен процент ще доведе до по-ниска справедлива стойност; Увеличаване на очаквания ръст ще доведе до по-висока стойност.

Справедливи стойности от Ниво 3

Равнение на справедливите стойности от Ниво 3

Следната таблица представя равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 3 към 31.12.2020 г.

В хиляди лева	Дялови ценни книжа
Салдо на 1 януари 2020	-
Входящи трансфери към Ниво 3	289
Нетни печалби от оценка на финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	13
Салдо на 31 декември 2020	302

Входящите трансфери от Ниво 1 към Ниво 3 са вследствие на недостатъчна честота и обем на извършените сделки, съответно български акции, които към 31 декември 2019 са оценявани по котировка на пазара, а към 31 декември 2020 г. са оценени по оценителски модел.

Таблиците по-долу показват балансовите стойности на притежаваните от Компанията финансови активи, по справедлива стойност през печалба и загуба (ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата и акции, права, дялове) към 31 декември 2020 и 31 декември 2019 г, включително нивата им в йерархията на справедливите стойности:

Приложения към финансовия отчет

5. Използване на счетоводни преценки и предположения, продължение

31 декември 2020	Балансова стойност			Справедлива стойност				
	При ложе ние	По справедли ва стойност през печалба или загуба		Общо	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
В хил. лева								
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност								
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	7	37 476	37 476	37 476	-	-	-	37 476
Акции, права, дялове	7	302	302	-	-	302	302	
		37 778	37 778	37 476	-	302	37 778	

31 декември 2019	Балансова стойност			Справедлива стойност				
	При ложе ние	По справедли ва стойност през печалба или загуба		Общо	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
В хил. лева								
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност								
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	7	24 905	24 905	24 905	-	-	-	24 905
Акции, права, дялове	7	1 883	1 883	1 883	-	-	1 883	
		26 788	26 788	26 778	-	-	26 788	

Ръководството смята, че балансовата стойност на финансовите активи и пасиви, различни от тези оценявани по справедлива стойност (парични средства и парични еквиваленти, вземания и задължения) е разумно приближение на тяхната справедлива стойност.

Актуерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на задълженията за обезщетения по Кодекса на труда при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор. В резултат на направените изчисления е отчетено задължение в размер на 83 хил. лв. (66 хил. лв. към 31 декември 2019 г).

Разходи по договор с клиенти

Считано от м. юли 2011 г. ПОК „ДСК – Родина” АД признава като актив разходите за комисионни възнаграждения на осигурителните посредници. При определяне на срока на амортизиране на комисионните е използван модел с множествен декремент, който отчита за всяка възраст лица влиянието на различни фактори, които определят бъдещото отпадане на осигурените лица от фондовете. Въз основа на очакванията на Компанията за полезния живот на актива, той се амортизира за 60 месечен период. Направен е преглед на срока на амортизиране и към 31.12.2020 г. и не е установена промяна, която да налага промяна в полезния живот.

ПОК „ДСК – Родина” АД

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2020

Приложения към финансовия отчет

6. Парични средства и парични еквиваленти

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Парични средства в разплащателни сметки в банки	15 585	63 521
Парични средства в брой	1	1
	<u>15 586</u>	<u>63 522</u>

Наличните към 31.12.2020 г. парични средства по текущи сметки на Компанията са основно в банки с добра репутация и стабилна ликвидност, и кредитен рейтинг по Fitch (агенция) BBB+ (рейтинг) и по БАКР (агенция) BBB (рейтинг). На този рейтинг отговарят PD в много ниски нива, поради което ръководството на Компанията е определило, че изчислените очаквани кредитни загуби биха били несъществени, и не е признало провизия за обезценка нито към 31.12.2020 г, нито към 31.12.2019 г.

7. Инвестиции по справедлива стойност в печалбата или загубата

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
<i>Финансови инструменти по справедлива стойност в печалба и загуба</i>		
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	37 476	24 905
Акции, права, дялове	302	1 883
	<u>37 778</u>	<u>26 788</u>

7.1. Валутна структура на инвестициите

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Инвестиции, деноминирани в български лева		
Акции, права, дялове	302	1 883
	<u>302</u>	<u>1 883</u>
Инвестиции, деноминирани в евро		
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	37 476	24 905
	<u>37 476</u>	<u>24 905</u>
	<u>37 778</u>	<u>26 788</u>

7.2. Инвестиции на резерви за гарантиране на минимална доходност и пенсионни резерви

Съгласно изискванията на КСО за инвестиране на средствата, които покриват резервите за гарантиране на минимална доходност, Компанията притежава следните инвестиции в ценни книжа, които са част от портфейла финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата и имат следната структура по вид валута:

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Финансови активи, в които е инвестиран резерв за гарантиране на минимална доходност на УПФ		
- Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, деноминирани в евро	26 675	22 467
	<u>26 675</u>	<u>22 467</u>
Финансови активи, в които е инвестиран резерв за гарантиране на минимална доходност на ППФ		
- Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, деноминирани в евро	2 200	1 896
	<u>2 200</u>	<u>1 896</u>
Финансови активи, в които е инвестиран пенсионен резерв УПФ		
- Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, деноминирани в евро	178	141
	<u>178</u>	<u>141</u>
Финансови активи, в които е инвестиран пенсионен резерв на ДПФ		
- Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, деноминирани в евро	2	2
	<u>2</u>	<u>2</u>
	<u>29 055</u>	<u>24 506</u>

ПОК „ДСК – Родина” АД

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2020

Приложения към финансовия отчет

8. Вземания от пенсионни фондове

Вземанията на Компанията от управляваните от нея пенсионни фондове са краткосрочни, уреждат се ежемесечно и представляват начислените такси в полза на Компанията от всеки един фонд съгласно Правилниците за организацията и дейността на УПФ, ППФ, ДПФ и ДПФПС.

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Вземания от Универсален пенсионен фонд		
Такси от осигурителни вноски	856	1 082
Инвестиционна такса	1 676	1 466
	2 532	2 548
Вземания от Професионален пенсионен фонд		
Такси от осигурителни вноски	66	89
Инвестиционна такса	138	124
	204	213
Вземания от Доброволен пенсионен фонд		
Такси от осигурителни вноски	65	65
Встъпителна такса	9	11
Такси за изтегляне на суми	3	4
Инвестиционна такса	66	12
	143	92
Вземания от Доброволен пенсионен фонд по професионални схеми		
Такси от осигурителни вноски	14	5
Инвестиционна такса	21	4
Встъпителна такса	-	1
	35	10
	2 914	2 863

9. Машини, съоръжения и оборудване

<i>В хиляди лева</i>	Компютърна техника	Транспортни средства	Други	Общо
Отчетна стойност към 01.01.2019	303	764	33	1 100
Новопридобити	89	71	32	192
Отписани	(25)	(108)	(6)	(139)
Отчетна стойност към 31.12.2019	367	727	59	1 153
Натрупана амортизация към 01.01.2019	218	404	30	652
Разходи за амортизация	34	106	3	143
Амортизация на отписани активи	(25)	(98)	(6)	(129)
Натрупана амортизация към 31.12.2019	227	412	27	666
Балансова стойност към 31.12.2019	140	315	32	487
Отчетна стойност към 01.01.2020	367	727	59	1 153
Новопридобити	85	50	43	178
Отписани	(33)	(100)	-	(133)
Отчетна стойност към 31.12.2020	419	677	102	1 198
Натрупана амортизация към 01.01.2020	227	412	27	666
Разходи за амортизация	48	97	11	156
Амортизация на отписани активи	(33)	(100)	-	(133)
Натрупана амортизация към 31.12.2020	242	409	38	689
Балансова стойност към 31.12.2020	177	268	64	509

Отчетната стойност на напълно амортизираните активи към 31.12.2020 г., които се ползват в дейността на Компанията е 375 хил. лв. (31 декември 2019 г.: 239 хил. лв.).

ПОК „ДСК – Родина” АД

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2020

Приложения към финансовия отчет**10. Активи с право на ползване***Оповестяване, изисквано от МСФО 16***Активи с право на ползване**

<i>В хиляди лева</i>	<u>Сгради</u>
Цена на придобиване	
Към 1 януари 2019	410
Постъпили	1 039
Отписани	(276)
Към 31 декември 2019	<u>1 173</u>
Натрупана амортизация	
Към 1 януари 2019	-
Начислена за годината	245
Отписана	(27)
Към 31 декември 2019	<u>218</u>
Балансова стойност	
Към 31 декември 2019	955
Цена на придобиване	
Към 1 януари 2020	1 173
Постъпили	8
Отписани	-
Към 31 декември 2020	<u>1 181</u>
Натрупана амортизация	
Към 1 януари 2020	218
Начислена за годината	406
Отписана	-
Към 31 декември 2020	<u>624</u>
Балансова стойност	
Към 31 декември 2020	557

Компанията ползва под наем няколко актива: сгради (основно офиси). Средният срок на лизинга е 3.5 години (31.12.2019 г.: 3.5 години).

Задълженията на Компанията са обезпечени от правото на лизингодателите върху наетите активи за тези лизингови договори и гаранционен депозит в размер на 131 хил. лв. (31.12.2019 г.: 131 хил. лв.)

Матуритетната структура на лизинговите задължения е представена в приложение 18 „Лизингови задължения“.

Суми, признати в отчета за всеобхватния доход

<i>В хиляди лева</i>	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Разходи за амортизация на активи с право на ползване	406	245
Разходи за лихви по лизингови задължения	1	1
Разходи, свързани с лизингови договори, активите по които са с ниска стойност	7	8
Разходи, свързани с краткосрочни лизингови договори	-	9

Към 31 декември 2020 г. Компанията няма поети ангажименти за краткосрочни лизингови договори.

ПОК „ДСК – Родина” АД

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2020

Приложения към финансовия отчет

10. Активи с право на ползване, продължение

Част от договорите за наем на имоти, в които Компанията е лизингополучател, съдържа променливи условия на лизинговите плащания, които зависят от Индекса на Потребителските Цени в Паричния съюз в Еврзоната и се индексират всяка година от наемния срок на 1 януари. Разбивката на лизинговите плащания е следната:

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Фиксирани плащания	33	61
Променливи плащания	371	184
Общо плащания	404	245

Като цяло променливите плащания съставляват до 92 % (2019 г.: 75%) от всички лизингови плащания на Компанията. Дружеството очаква това съотношение да остане постоянно в следващите години.

Общият изходящ паричен поток за лизингови договори, вкл. по лизингови договори, които са краткосрочни или се отнасят към активи с ниска стойност възлиза на 411 хил. лв. (2019 г.: 262 хил. лв.).

11. Нематериални активи

<i>В хиляди лева</i>	Програмни продукти	Лицензии	Общо
Отчетна стойност към 01.01.2019	712	151	863
Новопридобити	19	-	19
Отчетна стойност към 31.12.2019	731	151	882
Натрупана амортизация на 01.01.2019	554	126	680
Разходи за амортизация	55	-	55
Натрупана амортизация към 31.12.2019	609	126	735
Балансова стойност към 31.12.2019	122	25	147
Отчетна стойност към 01.01.2020	731	151	882
Новопридобити	25	-	25
Отчетна стойност към 31.12.2020	756	151	907
Натрупана амортизация на 01.01.2020	609	126	735
Разходи за амортизация	36	-	36
Натрупана амортизация към 31.12.2020	645	126	771
Балансова стойност към 31.12.2020	111	25	136

ПОК „ДСК – Родина” АД

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2020

Приложения към финансовия отчет

12. Отсрочени данъчни активи и разходи за данъци

<i>В хиляди лева</i>	2020	Признати в печалби и загуби	2019
Отсрочен данъчен актив върху начислени неизползвани компенсируеми отпуски на персонала и осигуровки върху тях	22	5	17
Отсрочен данъчен актив върху начислени, но неизплатени възнаграждения на персонала и осигуровки върху тях	81	12	69
Отсрочен данъчен актив върху начислени провизии по задължения за обезщетения по Кодекса на труда	4	1	3
Отсрочен данъчен актив върху начислени провизии по съдебни дела	4	(4)	8
Отсрочен данъчен актив върху начислени други задължения и провизии	2	-	2
	113	14	99

<i>В хиляди лева</i>	2019	Признати в печалби и загуби	2018
Отсрочен данъчен актив върху начислени неизползвани компенсируеми отпуски на персонала и осигуровки върху тях	17	1	16
Отсрочен данъчен актив върху начислени, но неизплатени възнаграждения на персонала и осигуровки върху тях	69	8	61
Отсрочен данъчен актив върху начислени провизии по задължения за обезщетения по Кодекса на труда	3	1	2
Отсрочен данъчен актив върху начислени провизии по съдебни дела	8	-	8
Отсрочен данъчен актив върху начислени други задължения и провизии	2	-	2
	99	10	89

Към 31 декември 2020 Компанията признава отсрочен данъчен актив в размер на 113 хил. лв. върху неизползваните компенсируеми отпуски на персонала, върху начислените, но неизплатени възнаграждения и върху други задължения и провизии, тъй като са налице очаквания за съществуване на печалби в бъдещи периоди, които да са достатъчни за реализирането на актива.

Данъчната ставка е в размер на 10 % за 2020 и 2019 г. Очакваните и действително признатите данъчни разходи в отчета за всеобхватния доход са както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Данък върху печалбата за текущата година	1 241	1 193
Ефект от отсрочени данъци	(14)	(10)
Разходи за данъци	1 227	1 183
Печалба преди данъчно облагане	16 636	16 682
	10%	10%
	1 664	1 668
Данъчен ефект от увеличение на резерви за гарантиране на минимална доходност	(451)	(487)
Данъчен ефект от постоянни разлики	14	2
Общо разход за данъци	1 227	1 183
Ефективен процент	7.37	7.09

ПОК „ДСК – Родина“ АД

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2020

Приложения към финансовия отчет**13. Разходи по договори с клиенти**

В разходи по договори с клиенти е отчетена оставащата за признаване в следващи отчетни периоди част от капитализираните разходи за комисионни възнаграждения, платени за привличане на осигурени лица във връзка с прилаганата от Компанията счетоводна политика за разсрочване на тези разходи за 60-месечен период, виж приложение №5. През 2020 г. отчетените разходи за амортизация са в размер на 3 928 хил. лв. (2019 г.: 2 767 хил. лв.), виж Приложение №26. Няма отчетени загуби от обезценка във връзка с капитализираните разходи.

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Капитализираните разходи за комисионни възнаграждения в началото на периода	9 939	7 378
Капитализирани през периода разходи за комисионни възнаграждения	6 541	5 328
Разходи за амортизация отчетени през периода	(3 928)	(2 767)
Капитализирани разходи за комисионни възнаграждения в края на периода	12 552	9 939

14. Други активи

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Гаранционен депозит по лизинг (Приложение 10)	131	131
Разходи за бъдещи периоди (застраховки, абонаменти и други)	39	43
Вземания от клиенти и доставчици	29	22
Други краткосрочни вземания	5	19
	204	215

15. Задължения към персонала и осигурителни организации

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Задължения към персонала	785	685
Задължения по неизползвани отпуски на персонала	196	152
Задължения за социални осигуровки	27	19
Задължения за осигуровки по неизползвани отпуски на персонала	28	21
	1 036	877

Задълженията към персонала към 31 декември 2020 г. включват задължения за допълнителни възнаграждения, които ще бъдат изплатени след период по-дълъг от една година в размер на 166 хил. лв. (163 хил. лв. към 31 декември 2019 г.).

16. Търговски задължения

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Текущи задължения към доставчици	4	3
	4	3

17. Данъчни задължения

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Данък върху печалбата	120	150
Данъци върху доходите на физическите лица	128	106
Данъци върху разходите	17	33
Данък върху добавена стойност	4	5
	269	294

Възможно е да бъде извършена данъчна ревизия в петгодишен срок от изтичане на годината, през която е подадена данъчната декларация за съответното задължение. Ревизията потвърждава окончателно данъчното задължение на съответното дружество – данъчно задължено лице, освен в изрично предвидените от законодателството случаи.

ПОК „ДСК – Родина” АД

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2020

Приложения към финансовия отчет**18. Лизингови задължения***Задълженията по лизинг към 31 декември са както следва:*

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
1 януари	958	410
Увеличения	8	1,039
Начислена лихва	1	1
Намаления	-	(247)
Плащания	(404)	(245)
31 декември	563	958
Текущи	403	399
Нетекучи	160	559

Оповестяване, изисквано от МСФО 16

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Матуритетна структура		
Година 1	404	401
Година 2	160	401
Година 3	-	159
Година 4	-	-
Година 5	-	-
Над 5 години	-	-
Недължима лихва	(1)	(3)
	563	958

Компанията не е изправена пред значителен ликвиден риск по отношение на лизинговите си задължения. Лизинговите задължения са деноминирани в български лева и евро.

19. Други задължения

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Пенсионен резерв УПФ	178	141
Пенсионен резерв ДПФ	2	2
Задължения за обезщетения по КТ при пенсиониране	83	66
Провизии по съдебни дела	41	83
Задължения към осигурителни посредници	12	13
Задължения за дивиденди	126	-
Други задължения	203	146
	645	451

Към 31 декември 2020 г. УПФ не изплаща пожизнени пенсии, а формираният пенсионен резерв УПФ е от постъпили средства на основание чл.170, ал.3 на КСО. Към 31 декември 2020 г. ДПФ изплаща пожизнени пенсии. Настоящата стойност на бъдещите плащания по тези пенсии, на базата на актюерски изчисления е 27 хил. лв., а средствата по индивидуалните партии на пенсионерите с пожизнени пенсии са 29 хил. лв. Размерът на пенсионния резерв в Компанията е 2 хил. лв. - постъпили средства от предишни години на основание чл. 245, ал. 3 и ал. 5 на КСО.

Приложения към финансовия отчет

19. Други задължения, продължение

Задълженията за обезщетения по Кодекса на труда (КТ) при пенсиониране включват задължения за планове с дефинирани доходи при пенсиониране. Компанията има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионираат в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от КТ в България. Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две брутни работни заплати. В случай че работникът или служителът има натрупан стаж от 10 и повече години към датата на пенсиониране, обезщетението е в размер на шест брутни работни заплати.

Приблизителният размер на задълженията за планове с дефинирани доходи при пенсиониране към всеки отчетен период и разходите признати в печалби и загуби се базират на актюерски доклади. Информация за използваните параметри и предположения е оповестена по-долу.

Планът за дефинирани доходи (задължение за изплащане на доход при пенсиониране) е нефинансиран.

В следващата таблица са показани движенията в настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи:

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Настояща стойност на задълженията към 1 януари	66	50
Разходи за текущ стаж	10	9
Разходи за лихви	1	1
Актюерски загуби от промени в демографски и финансови предположения	6	6
Настояща стойност на задължението към 31 декември	83	66

Сумите, признати в текущия финансов резултат са 11 хил. лв. (2019 г. - 10 хил. лв.), а сумите признати в друг всеобхватен доход - 6 хил. лв. (2019 г.: - 6 хил. лв.).

Актюерски предположения

	2020	2019
Дисконтов % към 31 декември	0.5%	0.6%
Нива на бъдещи заплати	3% -2021, 2022 г. и след това	3% -2020, 2021 г.г. и след това
Текучество на годишна база според възрастовите групи	28% за възраст 18-30 г.; 15% за 31-40 г.; 8% за 41-50 г. и 1% за 51-60 г.	28% за възраст 18-30 г.; 15% за 31-40 г.; 8% за 41-50 г. и 1% за 51-60 г.

Задълженията за дивиденди в размер на 126 хил. лв. към 31.12.2020 г. са към акционери юридически лица с общ размер на акциите 0,25% от капитала на Компанията и са възникнали от разпределение на печалби през 2020 г.

ПОК „ДСК – Родина” АД

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2020

Приложения към финансовия отчет

20. Капитал и резерви

20.1. Акционерен капитал

Акционерният капитал на Компанията се състои от обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от Общото събрание на акционерите на Компанията. Към 31 декември 2020г. Банка ДСК ЕАД притежава 99.75% от капитала на ПОК „ДСК – Родина” АД.

	2020	2019
Брой акции напълно платени	6 010 000	6 010 000
- в началото на годината	6 010 000	6 010 000
Брой акции, напълно платени към 31 декември	6 010 000	6 010 000

Основните акционери на Компанията са представени както следва:

Име	2020	2020	2019	2019
	Брой акции	%	Брой акции	%
Банка ДСК ЕАД	5 994 829	99.75	5 994 829	99.75
Други	15 171	0.25	15 171	0.25
	6 010 000	100	6 010 000	100

Съгласно решение на общото събрание на акционерите през 2020 г. е разпределен дивидент от неразпределени печалби от 2019 и предходни години в размер на 50,003 хил. лв.

20.2. Резерви

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Резерв от премия на емисии	181	181
Общи резерви	471	471
Общо законови резерви	652	652
Резерв от последващи оценки на планове с дефинирани доходи	(44)	(38)
	608	614

21. Резерви за гарантиране на минимална доходност

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Резерв за гарантиране на минимална доходност за УПФ	26 675	22 467
Резерв за гарантиране на минимална доходност за ППФ	2 200	1 896
	28 875	24 363

Съгласно чл. 193 от КСО Компанията следва да формира резерви за минимална доходност за всеки от управляваните от нея фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване. Съгласно МСФО резерви се формират чрез заделяне от неразпределените печалби.

ПОК „ДСК – Родина” АД

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2020

Приложения към финансовия отчет**21. Резерви за гарантиране на минимална доходност, продължение**

Промените в резервите за гарантиране на минимална доходност за годината, приключваща на 31 декември 2020 г и 2019 г. са както следва:

<i>В хиляди лева</i>	Резерв минимална доходност УПФ	Резерв минимална доходност ППФ	Общо резерви за гарантиране на минимална доходност
Салдо към 01.01.2019 г.	17 904	1 590	19 494
Изменение на резерви за гарантиране на минимална доходност	4 563	306	4 869
Салдо към 31.12.2019 г.	22 467	1 896	24 363
Изменение на резерви за гарантиране на минимална доходност	4 208	304	4 512
Салдо към 31.12.2020 г.	26 675	2 200	28 875

22. Приходи по договори с клиенти

За осъществяване на дейността по допълнително задължително и доброволно пенсионно осигуряване и за управление на пенсионните фондове, Компанията събира такси и удържки, съобразно предвиденото в Кодекса за социално осигуряване и Правилниците за дейността и организацията на Фондовете.

22.1. Приходи, свързани с управление на Универсален пенсионен фонд

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Такса от осигурителни вноски	9 798	8 811
Инвестиционна такса	17 908	15 265
	27 706	24 076

22.2. Приходи, свързани с управление на Професионален пенсионен фонд

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Такса от осигурителни вноски	700	652
Инвестиционна такса	1 490	1 321
	2 190	1 973

22.3. Приходи, свързани с управление на Доброволен пенсионен фонд

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Такса от осигурителни вноски	652	675
Встъпителна такса	127	162
Инвестиционна такса	175	481
Други такси	42	43
	996	1 361

22.4. Приходи, свързани с управление на Доброволен пенсионен фонд по професионални схеми

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Такса от осигурителни вноски	82	66
Встъпителна такса	16	5
Инвестиционна такса	60	143
	158	214

ПОК „ДСК – Родина” АД

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2020

Приложения към финансовия отчет**23. Приходи от лихви и от оценка на финансови активи****23.1. Нетни приходи от лихви**

Приходи от лихви и разходи за лихви не включват тези, произтичащи от промяната в справедливата стойност на финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност в печалба или загуба. Следните суми са включени в отчета за всеобхватния доход:

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Нетни приходи от лихви, свързани с:		
- финансови инструменти, отчетени по справедлива стойност през печалба или загуба	65	248
- финансови инструменти, отчетени по справедлива стойност през печалба или загуба, в които са инвестирани резервите за гарантиране на минимална доходност и пенсионните резерви	455	533
- разходи за лихви по лизингови договори	(1)	(1)
- отрицателни лихви по разплащателни сметки	-	(2)
	<u>519</u>	<u>778</u>

23.2. Нетни печалби от операции с финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата

Сумата от 317 хил. лв. нетни печалби включва нетният ефект от операции с финансови активи (2019 г.: 17 хил. лв.)

23.3. Нетни (загуби)/ печалби от оценка на финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата

Сумата от 824 х. лв. нетни загуби включва нетният ефект от преоценката на финансовите инструменти до справедлива стойност (2019 г.: нетни печалби в размер на 948 х. лв.).

23.4. Приходи от дялово участие

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Приходи от дивиденди	2	2
	<u>2</u>	<u>2</u>

24. Други финансови разходи, нетно

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Разходи по валутни операции	7	4
Други	3	3
	<u>10</u>	<u>7</u>

25. Други доходи, нетно

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Приходи от продажба на ДМА	24	29
Балансова стойност на отписани ДМА	(1)	(10)
Печалба от продажба на ДМА	23	19
	<u>23</u>	<u>19</u>

ПОК „ДСК – Родина” АД

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2020

Приложения към финансовия отчет**26. Разходи за комисионни на осигурителни посредници**

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Разходи за комисионни за осигурителни посредници за УПФ	3 325	2 244
Разходи за комисионни за осигурителни посредници за ППФ	179	128
Разходи за комисионни за осигурителни посредници за ДПФ	424	395
	<u>3 928</u>	<u>2 767</u>

27. Разходи за персонала

Разходите за персонала включват:

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Разходи за възнаграждения, вкл. социални придобивки	3 972	3 820
Разходи за социални осигуровки	1 256	1 107
	<u>5 228</u>	<u>4 927</u>

Разходите за социални осигуровки за 2020 г. включват разходи за осигуровки на осигурителни посредници - физически лица, в размер на 697 хил. лв. (577 хил. лв. за 2019 г.).

28. Други административни разходи и разходи за банка попечител

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Такси, платени на надзорни органи, камари и други такси и застраховки	1 495	1 511
Разходи за банка попечител	1 115	1 088
Пощенски и телекомуникационни разходи	391	353
Разходи за маркетинг, реклама и рекламни материали	289	301
Разходи, свързани с експлоатация на компютърна и офис техника	275	268
Разходи за външни експерти в това число:	290	186
- <i>Независим финансов одит</i>	107	96
- <i>Други услуги от регистрирани одитори</i>	87	-
- <i>Други услуги свързани с одит по ISO</i>	3	3
- <i>Други услуги от външни експерти, несвързани с одита</i>	93	87
Разходи за печатни услуги	240	200
Разходи за местни данъци и други данъци	124	122
Разходи за комунални услуги, ремонти и материали, свързани с поддръжка на офис	105	80
Разходи за материали, свързани с превозни средства	68	85
Разходи за командировки	52	84
Разходи за печатни издания, канцеларски и други материали	43	68
Поддръжка и ремонт на транспортни средства	12	17
Разходи за автомобилно обслужване	9	14
Разходи за наеми	7	17
Разходи за материали, свързани с експлоатация на компютърна и офис техника	7	10
Разходи за квалификация на персонала	4	85
Други разходи	140	54
	<u>4 666</u>	<u>4 543</u>

В начислените разходи за външни експерти са включени разходи за независим финансов одит и други услуги от регистрирани одитори, разходи за технически сътрудници, разходи за юридически и други консултантски услуги, извършени от външни експерти.

ПОК „ДСК – Родина” АД

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2020

Приложения към финансовия отчет

28. Други административни разходи и разходи за банка попечител, продължение

През 2020 г. сумите за други услуги от регистрирани одитори включват разходи за извършване на договорени процедури, изисквани по закон върху отчети за надзорни цели и във връзка с управленската система на Компанията за 2019 г. в размер на 43 хил. лв., както и начислени разходи за извършване на договорени процедури, изисквани по закон върху отчети за надзорни цели и във връзка с управленската система на Компанията за 2020 г. в размер на 44 хил. лв. с ДДС.

Другите услуги от външни експерти, несвързани с одита, не включват услуги, предоставени от регистрирани одитори.

29. Разходи за провизии

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Разходи за провизии по съдебни дела	10	10
Начислени суми за задължения към персонала по КТ при пенсиониране	11	9
	21	19

30. Оповестяване на свързани лица

ПОК „ДСК - Родина” АД е контролирана от „Банка ДСК” АД като основен акционер и непряко от ОТП Банк, като мажоритарен собственик на капитала на „Банка ДСК” АД. През 2020 г. „Експресбанк“ АД се преобразува чрез вливане в „Банка ДСК“ АД.

Свързани лица на ПОК „ДСК-Родина” АД са всички дружества от групата на ОТП Банк и „Банка ДСК“ АД. През 2020 и 2019 г. Компанията е имала сделки със следните свързани лица: „ДСК Управление на активи” АД, „ДСК Турс” ЕООД, като част от финансовата група ОТП/„Банка ДСК” АД и Банка ДСК АД. Сделките със свързани лица включват:

30.1. Възнаграждения на ключовия управленски персонал

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Възнаграждения и социални осигуровки на ключов управленски персонал, в т.ч.:	1 124	1 025
<i>Краткосрочни доходи</i>	1 040	944
<i>Дългосрочни доходи</i>	84	81
	1 124	1 025

В оповестената стойност са включени освен възнагражденията на Управителен и Надзорен съвет и тези на служителите на ръководни позиции, които Компанията счита за ключов управленски персонал.

30.2. Отношения между ПОК „ДСК – Родина” АД и „Банка ДСК” АД

- Признати разходи в отчета за всеобхватния доход на ПОК ДСК – Родина” АД

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Разходи за амортизация на активи с право на ползване	33	33
Разходи за други външни услуги	27	25
Разходи за банкови такси	2	2
Разходи за наем	-	4
	62	64

- Позиции от отчета за финансовото състояние на ПОК ДСК – Родина” АД

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Салда по разплащателни сметки	5 600	63 519
	5 600	63 519

ПОК „ДСК – Родина” АД

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2020

Приложения към финансовия отчет

30. Оповестяване на свързани лица, продължение

30.2. Отношения между ПОК „ДСК – Родина” АД и „Банка ДСК” АД, продължение

Към 31.12.2020 г. ПОК „ДСК-Родина“ АД има задължение за лизинг към „Банка ДСК“ АД относно право за ползване на активи:

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Задължения за лизинг	69	102
	69	102

30.3. Отношения между ПОК „ДСК – Родина” АД и „ДСК Турс” ЕООД

- Признати разходи в отчета за всеобхватния доход на ПОК ДСК – Родина” АД

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
Разходи за маркетинг и реклама	-	213
Разходи за квалификация на персонала	-	17
Разходи за командировки	-	2
	-	232

Към 31.12.2020 и 31.12.2019 г. Компанията няма задълженията към „ДСК Турс” ЕООД.

30.4. Отношения между ПОК „ДСК – Родина” АД и „ДСК – Управление на активи” АД

- Признати приходи в отчета за всеобхватния доход на ПОК ДСК – Родина” АД

През 2020 г. Компанията е продала притежаваните от нея дялове от договорните фондове, управлявани от „ДСК Управление на активи” АД, сделката по обратно изкупуване е на стойност, както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2020 Стойност на обратно изкупуване	2019 Стойност на обратно изкупуване
ДСК Баланс	194	-
ДСК Растеж	1 194	-
ДСК Имоти	54	-

Към 31 декември 2020 и 2019 ПОК „ДСК – Родина” АД притежава дялове от договорните фондове, управлявани от „ДСК Управление на активи” АД както следва:

<i>Брой дялове</i>	2020 Дялове	2019 Дялове
ДСК Баланс	-	166 871
ДСК Растеж	-	1,472,480
ДСК Имоти	-	69,339

Към 31 декември 2020 и 2019 справедливата стойност на притежаваните от ПОК „ДСК – Родина” АД дялове от договорните фондове, управлявани от „ДСК Управление на активи” АД е както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2020	2019
ДСК Баланс	-	203
ДСК Растеж	-	1 305
ДСК Имоти	-	61
	-	1 569

Приложения към финансовия отчет

31. Други оповестявания

Таблицата по-долу представя информация за видовете неконсолидирани структурирани предприятия, които Компанията не консолидира, но има участие в тях.

В хиляди лева

Вид предприятие	Цел на предприятието и начини на финансиране	Участие на Компанията в структурираното предприятие	Общо управлявани активи
УПФ „ДСК Родина“, ППФ „ДСК Родина“, ДПФ „ДСК Родина“, ДПФПС „ДСК Родина“	Управление на партидите на осигурените лица Пенсионните фондове се финансират чрез получаване на вноски за осигурените лица от НОИ, работодателски или лични вноски в зависимост от типа фонда	Приходи от такси в размер на 31 050 хил. лева за 2020 г. Приходи от такси в размер на 27 624 хил. лева за 2019 г.	3 035 617 хил. лв. за 2020 г. 2 577 695 хил. лв. за 2019 г.

Максималната изложеност на загуба на Компанията към 31 декември 2020 г. по отношение на неконсолидираните структурирани предприятия, е балансовата стойност на неиздължените вземания по такси в размер на 2 914 хил. лева (2019 г.: 2 863 хил. лева).

Към 31 декември 2020 и 31 декември 2019 г. УПФ „ДСК – Родина” и ППФ „ДСК – Родина” не са получили от Националната агенция по приходите информация за всички дължими съответно за 2020 и 2019 суми по осигурителните партиди на осигурените лица. Поради това, ръководството на Компанията е възприело политика на отчитане на средствата по индивидуалните партиди на база на действително получените плащания. Доколкото не могат да бъдат надеждно определени, свързаните с тези суми такси и комисионни, дължими на Компанията, също не са признати във финансовия отчет към 31 декември 2020 г. Неполучените към 31 декември 2019 г. суми, но получени през 2020 г. и съответните такси и комисионни по тях са признати през 2020 г.

В съответствие с изискванията на КСО, Компанията гарантира с активите си изпълнението на задълженията на УПФ и ППФ към осигурените в тях лица.

32. Събития, настъпили след датата, към която е съставен финансовия отчет

В Държавен вестник бр. 19 от 2021г., бе обнародван Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване. С него се извършват промени, касаещи регламентацията на т.нар. фаза на изплащане от универсалните пенсионни фондове. Измененията са в следните основни насоки:

- По – високи изисквания, относно финансовата стабилност на пенсионноосигурителните дружества. Развитие на изискванията към капитала, собствените средства и резервите на дружествата, както и въвеждане на изисквания за граница на платежоспособност, с цел адекватното покритие на поетите рискове във фазата на изплащането;
- Усъвършенстване на регулацията, относно видовете пенсионни продукти, предлагани от пенсионноосигурителните дружества. Въвеждане на нова регламентация, касаеща видовете пожизнени пенсии за старост от универсален пенсионен фонд. Създаване на разпоредби, относно правото на еднократно или разсрочено изплащане на средства;
- Доразвиване на изискванията за определяне на размера на пенсиите. Развитие на уредбата за преизчисляването и актуализацията на допълнителната пожизнена пенсия за старост и на разсрочените плащания;
- Прецизиране на разпоредбите, касаещи правата на наследниците на лица, осигурени във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване. Разширяване на кръга от наследници, които могат да наследят починало осигурено лице/пенсионер;
- Обособяване на фондове за извършване на плащанията – фонд за изплащане на пожизнени пенсии и фонд за разсрочени плащания. Създаване на разпоредби, касаещи учредяването, управлението и представителството на фондовете. Въвеждане на консервативен режим за инвестиране на средствата от фондовете;

Приложения към финансовия отчет

32. Събития, настъпили след датата, към която е съставен финансовия отчет, продължение

- Създаване на резерв за гарантиране на brutния размер на преведените вноски в универсалния пенсионен фонд;
- Повишаване на изискванията, относно информацията, предоставяна на осигурените лица, пенсионерите, техните наследници и други лица от пенсионноосигурителните дружества;
- Доразвиване на уредбата относно преобразуването, прекратяването и несъстоятелността на фондовете за допълнително социално осигуряване и фондовете за извършване на плащанията;
- Други.

В § 109 от ЗИДКСО е предвиден срок до 31 август 2021г., в който пенсионноосигурителните дружества са длъжни да приведат дейността си в съответствие със закона и актовете по прилагането на Кодекса.

Ръководството на Компанията ще предприеме действия за привеждане на дейността на Компанията и управяването от нея фондове в съответствие с изискванията на законодателството, като към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет се създава необходимата организация с цел планирането и обезпечаването на цялостния процес. Финализирането на процеса е неразривно свързано и с промените в подзаконовата нормативна рамка, като се очаква в срок до 30 юни 2021г. Комисията за финансов надзор да приеме нови подзаконовите нормативни актове по прилагането на Кодекса, съответно да приведе действащите подзаконовите нормативни актове в съответствие с промените.

Същевременно с преходните и заключителни разпоредби на Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване, обнародван в ДВ, бр. 103 от 2020г., се приемат и следните две промени, които пряко или косвено се отразяват върху дейността на Компанията, или на осигуряваните в универсален пенсионен фонд лица, както следва:

- В сила от 01.01.2021г. се въвежда еднократна възможност за лицата, на които до 30 юни 2021 г. включително остават по-малко от 5 години до навършване на възрастта им по чл. 68, ал. 1 КСО и на които не е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст, да могат в срок до 30 юни 2021 г., да упражнят правото на избор за промяна на осигуряването им от универсален пенсионен фонд във фондовете на държавното обществено осигуряване.

Към момента на съставяне на настоящия годишен финансов отчет, ръководството на Компанията не разполага с достатъчно данни, за да оцени ефектът и въздействието на тази разпоредба с ограничено времево действие.

- В сила от 01.09.2021 г. се въвеждат промени в изчисляването на т.нар. „коэффициент на редукия“, свързан с определяне на пенсията, отпускана от Държавното обществено осигуряване. При изчисляването ще се вземат предвид два нови фактора – трансферът от държавния бюджет в бюджета на ДОО в размер 12 на сто върху сбора на осигурителните доходи на всички осигурени лица за всяка календарна година в периода от 2009 година до 2015 година и броят на месеците, през които лицето е осигурявано в УПФ, спрямо общата продължителност на осигурителния му стаж.

Макар промяната, свързана с изчисляването на коефициента на редукия да няма пряко отражение върху дейността на Компанията, тя ще доведе до по-справедливо изчисляване на пенсиите от Държавното обществено осигуряване на лицата, които възнамеряват да получават пенсия и от универсален пенсионен фонд. Ръководството на Компанията счита, че това ще допринесе за повишаване на доверието в пенсионноосигурителната система.